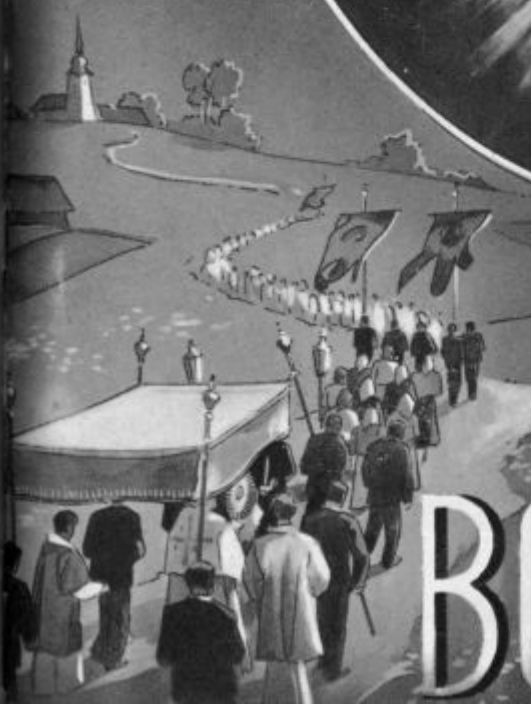

poština plačana v gotovini

Junij 1941

Srce Jezusovo.

BOGOLJUB

Viktor Emanuel III.
kralj Italije in Albanije, cesar etijopski.

Benito Mussolini
Duce fašizma, ustanovitelj imperija.

Blagodejna ureditev

Tretji majnik l. 1941. je in ostane za Slovence, ki bivamo na ozemlju, zasedenem po italijanskem vojaštvu, zgodovinskega pomena. Veseliti se ga mora tudi naš cerkveni list »Bogoljub« in z njim vsa njegova velika družina, saj smo dobili s tem, da je Predsednik vlade in vrhovni poveljnik vseh italijanskih oboroženih sil, Duce Mussolini, ustanovil lastno Ljubljansko provincijo, zagotovilo posebne kulturne, jezikovne in narodoslovne uredbe v okviru velikega Italijanskega Kraljestva. To važno dejanje Ducejeve uvidevnosti in naklonjenosti priča, da bo Slovenija ohranila svojske značilnosti ljudstva in sicer s sodelovanjem vseh stvarjalnih delovnih stanov slovenskega prebivalstva, čigar zastopniki so poklicani v svet avtonomne Ljubljanske pokrajine.

Vladno oblast bo izvrševal Visoki Komisar, imenovan s kraljevskim dekretom na predlog Duceja Fašizma, predsednika vlade in ministra za notranje posle. Sosvet bo imel 14 zastopnikov.

Ko je 3. maja Eksclenca Emilio Grazioli, civilni komisar za zasedeno slovensko ozemlje, sprejel na svojem sedežu številne zastopnike slovenskih političnih, gospodarskih in kulturnih ustanov ter zastopnike delovnega ljudstva, jim je s kraljevskim odlokom prebral osem členov nove ustave. Izrazil je obenem prepričanje, da bodo navzoči zastopniki slovenskega ljudstva kakor doslej, tudi zanaprej sodelovali z njim pri skrbi za lepšo in boljšo bodočnost nove pokrajine.

Navzoči bivši ban dr. Natlačen je nato spregovoril v imenu slovenskega prebivalstva besede hvaležnosti ustvaritelju nove Italije za razumevanje in naklonjenost, ki jo je s tem zgodovinskim dejanjem Slovencem dokazal.

Enako zahvalnost je izpovedal generalni vikar Ign. Nadrah v imenu ljubljanskega škofa in njegove duhovščine. Oba govornika sta izročila Kr. civilnemu komisarju spomenici z izrazi hvaležnosti do Duceja.

Izjava ljubljanskega škofa dr. Gregorija Rožmana ima tole besedilo:

»Duce! Zvedeli smo z velikim veseljem, da je slovensko zasedeno ozemlje po italijanskem vojaštvu vključeno v italijansko kraljestvo. Prosim Vas, da sprejmete najglobljo zahvalo v imenu duhovščine škofije tega

ozemlja zaradi širokogrudne in skrbne ureditve, ki ste jo poklonili slovenskemu prebivalstvu.

Sprejmite tudi, Duce, izraze naše brezpogojne vdanosti in sodelovanja. Hkrati prosim, naj božji blagoslov pride nad Vaše delo, nad ves veliki italijanski narod ter nad slovensko ljudstvo, ki bo pod okriljem rimskega imperija lahko živel in se razvijalo.«

Z vzkliki »Živel Kralj in Cesar!«, »Živel Duce!«, »Živela Italija!«, »Živela Slovenija!« je bilo skončano to tako pomembno zgodovinsko dejanje.

Tudi slovenski župani naših občin, ki pripadajo novi Ljubljanski pokrajini, so kmalu nato izrazili v imenu slovenskega ljudstva hvaležnost za ustanovitev nove pokrajine in zagotovili voljo iskrenega sodelovanja visokemu komisarju s prošnjo, naj to izjavo naznani na najvišje mesto v Rim.

*

Sredi velikega preobrata, ki je zajel naš narod, vidimo v tej odločbi voditelja Italije, Eksc. Mussolinija, plemenito pobudo, ki jo s hvaležnostjo sprejemamo in močno vrednotimo, saj smo zdaj prepričani, da bo mogočna Italija tudi za nas pravična domovina, v kateri bomo imeli varno jamstvo življenja in zagotovitev bodočega, srečnega razvoja. Hvaležni moramo biti tudi krajevnim oblastem, predvsem Kr. Civilnemu Komisarju za njegovo res državniško in modro delovanje in razumevanje naših potreb ter za pravilno tolmačenje napram osrednji vladi v Rimu. Naj bo naše sožitje z Italijani v skupni državi vsekdar prijateljsko in presrčno!

Evangelij usmiljenja

Sv. Luka, izučen zdravnik iz Antiohije v Mali Aziji in misijonski pomočnik sv. Pavla, se po pravici imenuje evangelist božjega usmiljenja. Za to je bil prav posebno sposoben iz treh razlogov: najprej, ker v krščanstvo ni prišel iz judovske, ampak iz poganske vere. Poganstvo se je pa zlasti v tistem času zvižalo v obupni krizi in zdihovalo, ali sploh kdaj pride kdo, ki bi človeka rešil iz strahotne propalosti in mu povedal čarobno besedo ljubezni in bratstva.

Drugič zato, ker je bil po poklicu zdravnik. To se iz njegovega evangelija in iz Apostolskih del, ki jih je napisal, popolnoma jasno vidi. Kot zdravnik se je sv. Luka še posebno velikokrat srečal s človeško bedo in je pogledal v najtemnejše tolmane človeškega trpljenja. Saj je bil v tistih časih bolnik le nadležno bitje, ki je drugim povzročalo nepotrebne skrbi in delo. A kaj skrbi? Saj so ga navadno prepuščali slepi usodi; bolnišnic pa poganstvo itak ni poznalo.

Tretji vzrok, da je sv. Luka »evangelist usmiljenja«, je njegov znanec in prijatelj, višji rimski uradnik Teofil, ki je bil zdravnika Luka prosil, naj mu vse po vrsti napiše, kako je bilo z Jezusom. Podobno kakor modrijan Justin je tudi ta mož iskal resnice; zakaj poganstva vera ga je bila globoko razočarala; saj mu nihče ni znal povedati, kaj je prav za prav človek in kam gre njegova pot. In ta nemir vesti zastran zlih dejanj! Pa to gaženje človekovega dostojanstva v ubogih in v sužnjih. Ali je res človek človeku volk, kakor je dejal poganski pisatelj, ko vendar trpeče srce sluti, da bi mu moral biti brat?

Sv. Luka je napisal evangelij tako, kakor ga je slišal iz ust svojega nedosegljivega mojstra sv. Pavla. V spominu je obdržal posebno tiste poteze, ki so najlepše naslikale usmiljenost Jezusovega srca.

Kako značilno je na primer tole. Sv. Matej pravi, da je Jezus v govoru na gori dejal: »Bodite torej popolni, kakor je popoln vaš Oče nebeški« (5, 48). Po sv. Luku pa Jezus zahteva: »Bodite torej usmiljeni, kakor je tudi vaš Oče usmiljen« (6, 36). Gotovo je Učenik prejšnjo resnico večkrat povedal tudi v tej obliki in sv. Luka, ki je imel srce uglašeno zlasti za božje usmiljenje, je iz splošne besede »popoln« izluščil določnejšo in prijemljivejšo — »usmiljen«.

Sv. Janez pravi na koncu svojega evangelija: »Je pa še mnogo drugega, kar je storil Jezus; in ko bi se vse to popisalo, mislim, da bi ves svet ne obsegel knjig, ki bi jih bilo treba napisati« (21, 25). Zato ni čudno, da je tudi sv. Luka zapisal o Jezusu nekatere stvari, ki jih drugi trije evangelisti niso.

Na primer: Zgodbo mladeniča iz Naima. Samo medlo si moremo predstaviti, kako viharo je pretreslo to pripovedovanje ponižane in trpeče ljudi v Mali Aziji in Grčiji, kjer so zlasti brali Lukov evangelij. »Ko je Gospod videl vdovo, ki so nesli njenega edinega sina k pokopu, se mu je v srce zasmilila in ji je rekel: 'Ne jokaj!' In pristopil je ter se dotaknil nosil in je rekel: 'Mladenič, rečem ti: Vstani!' In mrtvi je sédel in začel govoriti; in Jezus ga je dal njegovi materi.«

To Jezusovo ravnanje je popolnoma nasprotno poganski misli. Pogan nima oči za bližnjega bedo in nihče se mu v srce ne zasmili. Nikomur ne reče: Ne jokaj! ampak se naslaja nad solzami in krvjo. Kaj šele, da bi k trpečemu pristopil, se odprte rane dotaknil, ali celo nesrečnika vrnil njegovi materi!

Evangelist končuje to zgodbo z besedami: »Hvalili so Boga ter govorili: 'Velik prerok je vstal med nami in Bog je obiskal svoje ljudstvo.'« Pogani v Mali Aziji in na Grškem so strmeli in govorili: »Res, prerok usmiljenja je vstal! Sam Bog je prišel med ljudi.«

Trpeče srce sploh veliko in hitro razume!

Ali zgodba sključene žene, ki jo je Jezus ozdravil. Moj Bog, to se še nam usmiljenim ljudem 20. stoletja zdi malenkostno: »sključena žena, ki se prav nič ni mogla vzravnati«. Za moža tako velikega obzorja in silnih načrtov res majhna malenkost! A sv. Luka pripoveduje svojim poganom: »Ko jo je Jezus videl, jo je k sebi poklical in ji rekel: 'Žena, rešena si svoje bolezni.' In položil je nanjo roke in takoj se je vzravnala in je Boga slavila. In vsa množica se je veselila vseh veličastnih del, ki jih je storil.« (Lk 13, 10—17.)

Res veličastno, da Jezus človekovo boleost vidi, da te celo k sebi pokliče in roko položi nate. To je luč Jezusovega srca v poganško temo!

Potem pa vodenični človek, ki ga Jezus ozdravi v soboto. »Prišel ga je, ozdravil in odpustil.« (Lk 14, 4.) Tak bolnik v tistih časih ni redka prikazen. A kdo se zmeni za tak vodni rezervar! Če je bogat, si morda privošči toplice v južni Franciji, če pa je reven, čaka, da mu srce utone v vesoljnem potopu. A Jezus vidi tudi takega človeka, prime ga in ozdravi!

Jezus je res usmiljeni Samarijan, ki ima oči in srce za nesrečnika, ki je padel med razbojnike. »Ko ga je videl, se mu je v srce zasmilil. In pristopil je in vlił v njegove rane olja in vina ter jih obvezal; in posadil ga je na svoje živinče, peljal do gostilnice in zanj poskrbel.« (Lk 10, 33. 34.)

In kako Jezusovo srce vsakega razume in, kar more, izgovarja. »Učenci so šli v samarijsko vas, da bi Jezusu prenočišče pripravili. Pa ga niso sprejeli, ker je bil namenjen v Jeruzalem (kjer je bila drugačna vera).

Binkošti.

»Prikazali so se jim jeziki kakor plamen in se porazdelili in obstali nad slehernim po eden. In napolnjeni so bili s Svetim Duhom.« (Apd 2, 4.)

Ko sta to videla učenca Jakob in Janez, sta rekla: 'Gospod, ali hočeš, da rečeva, naj pride ogenj z neba in jih pokonča?' Toda posvaril ju je: 'Ne vesta, kakšnega duha sta; Sin človekov ni prišel duše pogubljat, ampak reševat.'« (Lk 9, 51—56.)

Ko so pogani take reči slišali, je njih srce vedelo, da je Jezus Bog, in ko je oholi razum hotel ugovarjati, je srce dejalo, da naj bo vendar vsaj malo pameten.

Zdaj bi moral še opozoriti, s kakšno ljubeznijo je sv. Luka zapisal, kako usmiljeno, velikodušno je Jezus ravnal s tako osovraženimi cestničarji in z grešniki, kako je z zgodbo bogatega moža obsodil brezsrčni kapitalizem: »Glejte in varujte se vsake lakomnosti, zakaj življenja nima nihče iz obilice svojega premoženja. Neumnež, to noč bodo tvojo dušo terjali od tebe, kar pa si spravil, čegavo bo?« (Lk 12, 15—21.)

Tudi priliko o bogatinu in ubogem Lazarju nam je ohranil edino sveti Luka. Kako silno je morala vplivati prav ta zgodba na »ponižane in razžaljene« sužnje in zatirance v poganstvu! Še vse nazorneje kot mi so razumeli: »Bil je bogatin, ki se je oblačil v škrlat in tančico ter se dan za dnem sijajno gostil. In bil je berač, po imenu Lazar, ki je ležal pri njegovih vratih, poln uljes, in se želel nasititi z drobtinami, ki so padale z bogatinove mize. Pa tudi psi so prihajali in mu lizali uljesa.«

Sedaj pa, neverjetno: »Umr! pa je berač in angeli so ga nesli v Abrahamovo naročje. In umrl je tudi bogatin in je bil pokopan v pekel.« (Lk 16, 19—31.) To se pravi: Bogatin, bodi Lazarju usmiljen in pravičen; ne prepusti ga psom, če nočeš, da zaigraš svojo večno srečo!

Srce Lukovega evangelija so pa tri prilike o božjem usmiljenju: o zgubljeni ovci, zgubljeni drahmi in zgubljenem sinu. Drugo in tretjo je za-

pisal samo on. S tem je človeštvu rešil dva neskončno dragocena zaklada. Saj je nekdo dejal: »Če bi Jezus ne bil nič drugega povedal kakor priliko o zgubljenem sinu, bi bil ljudem neizmerno veliko podaril.«

Danes radi govore o globinah duše. Oj, kakšne globine zasluti trpeče in grešno človeško srce v Jezusovem srcu, ko sliši zgodbo drahme in sina, ki sta se zgubila! Drahma, ta malenkostni novček, ki se je zakotalil v špranjo, ali obsedel v naročju teme pod omaro. To je duša, osebnost revnega, preziranega, pozabljenega človeka, a Jezus prižge luč evangelija, išče in išče. »In ko jo najde, skliče prijatelje in sosede in pravi: 'Veselite se z menoj, zakaj našel sem dušo, ki se je bila zgubila.'« (Lk 15, 8—10.)

»In ko se je zgubljeni sin (hkrati predstavnik poganov) vračal in je bil še daleč, ga je zagledal njegov oče in milo se mu je storilo; in pritekel je, ga objel in poljubil.«

To je evangelij Jezusovega srca za tisti čas in za naše dni.

Jos. Šimenc.

Zadnji odgovor na vprašanje trpljenja

Kamor pogledamo, povsod opazimo, kako ljudje ali iz nevednosti, površnosti, pa tudi iz napačne tenkovernosti in iz raznih drugih vzrokov skoraj vsako reč pretiravajo. Pristnosti zato ni prav veliko. Še celo v krščanstvo se vriva marsikaj, kar se ne sklada z voljo božjega Učenika. Ne mislim tukaj na vsakovrstne zmote, ki so jih uvajali in jih še hočejo vzdrževati krivoverci, marveč na pretiravanja v ostrini, v zahtevah, ki kaze pristnost krščanstva.

Je že res, da krščanstvo ni ustanovljeno zgolj za zabavo; saj hoče ohraniti resnost človeškega življenja in odvrčati od vsega, kar se imenuje nered ali povzročja nered. S tem pa ni rečeno, da krščanstvo zametuje in prepoveduje vsako razvedrilo ali zabavo. Kdor bi to trdil, bi ga uvrstili med krivoverce. Krščanska npravstvenost zavrača prav tako farizejsko ostrost in mrklo čemer-nost, kakor nasladno mehkužnost sveta, tistega sveta, ki misli, da se veseli ne more razviti, kjer niso nasičeni njegovi ljubljene otroci: poželjenje oči, poželje-

nje mesa in napuh življenja. Krščanstvo le zahteva, da se znebiš vsega, kar bi ti škodovalo na duši ali telesu, kar bi te spravilo zlasti v dušno nesrečo.

Ko se vsemu temu odrečeš in odpo-veš, ti pa krščanstvo obeta in zagotavlja osmero blaženosti in še mnogo duhovnih dobrot navrh. Obenem ti pa do-voljuje vse dostojno, stanu primerno, pošteno veselje in ugodje življenja, ter vse to zraven še osladi z mirno vestjo in z zavestjo, da je Bogu samemu všeč, če mu z veseljem srcem služimo.

Vse to je zapopadeno v bistvu in pristnosti krščanstva. Res je, da pridejo nad človeka, tudi dobrega in svetega, ure bridkosti in preskušnje, ko se ne more prav zbrati, ne znebiti móre, ki ga tlači in gnjavi. Ali ni tudi sam Sin božji v najhujši zapuščenosti in najsilnejšem trpljenju, ko se je zdelo, kakor da se je za hip odmaknila vsaka tolažba, zaklical: »Moj Bog, moj Bog, zakaj si me zapustil!«

Na svetu je res toliko trpljenja, da je upravičeno, kar je zapisal nedavno

umrli ogrski škof in sloveči pisatelj Ti-homir Toth: »Ti stara zemeljska obla! Kaj bi priteklo iz tebe, če bi te mogli ožeti? Same solze, sama bridkost, sami vzdih, sama kri!« Trpljenja so posebno danes polne cele pokrajine in se pod njim krive milijonski narodi. Toda nikar ne pozabimo, da smo živi udje Kristu-sovega mističnega telesa, da s Kristu-som živimo, z njim trpimo in z njim tudi zmagujemo in bomo poveljčani vstali. Edino krščanstvo more trpečega človeka zares potolažiti. Dobro si zato zapomnimo, kar je zapisal velik mislec: »Največja kazen za življenje brez Boga — je trpljenje brez Boga.«

Marsikdo, ki trpi, premalo pomisli, da ima vsaka reč po božji volji svoj namen in svoje poslanstvo, pa ga ima tudi trpljenje. Kakšno? Morda mi je za kazen, morda za plačilo, morda zato, da bi bil obvarovan hujšega zla, greha, po-gubljenja. Enkrat nam bo vse jasno v božji luči. Takrat šele bomo spoznali: da je Bog dober in dobrohoten tudi ta-krat, ko je vzel šibo v roke.

Krivično in bogokletno bi bilo, če bi kdo obdolžil Boga zastran trpljenja, ko bi moral vedeti, da se je s prvim gre-hom začela žalost za človeka in da smo hudo še povečali vsi, ki se imenu-jemo grešniki.

Ali ni torej sama hinavščina in ka-zniva nevednost, če bi kdo spraševal, kako more Bog dopustiti toliko trplje-nja!

Ugovarjaš: Kaj pa otroci? Kaj pa ljudje, ki so pravični in niso nikomur storili nič žalega?

Trpljenje nedolžnih in dobrih je res neka skrivnost. Toda glejmo na Zveli-čarja! In kaj pravi o njegovem trpljenju Sv. pismo? »Ranjen je bil zaradi na-ših grehov in potrta zastran naših hu-dobij. Zaradi našega miru je bil pokor-jen in z njegovimi ranami smo bili ozdravljeni. (Iz 53, 5.) In vendar Jezus ni imel greha, ne izvirnega ne osebnega. Njegov križ je bil v zadoščenje za kriv-do drugih.

Zakaj bi trpljenje drugih, sicer manj nedolžnih, ne imelo istega poslanstva. Sicer pa, kdo izmed ljudi, ki so pri pa-meti, more reči, da je brez greha!? In še to moramo imeti vedno pred očmi: Komu so znana pota božje Previdnosti!?

Zadnji odgovor na vpraša-nje trpljenja je pa: ljubezen. Po pravem, krščanskem naziranju je člo-veško trpljenje z božje strani do-kaz velike ljubezni, z naše strani pa izraz velike ljubezni. Zato pa apostol Pavel sam odgovarja na vprašanje, kdo nas bo ločil od ljubezni Kristusove: »Prepričan sem, da nas ne smrt ne živ-ljenje ne angeli ne poglavarstva ne se-danjost ne prihodnost ne moči ne viso-kost ne globokost ne kakšna druga stvar ne bo mogla ločiti od ljubezni božje, ki je v Kristusu Jezusu, Gospodu na-šem.« (Rimlj 8, 38—39.)

(Glej »Pisma o trpljenju« — spisal dr. V. Fajdiga.)

Moj tolažnik

*Kadar v stiski zagrenjeni
pred očmi se mi stemni —
takrat Jezus pride k meni,
da mi dušo razvedri.*

*Saj le njemu je odprto
moje zbegano srce;
če je žalostno, potrto —
Jezus mir brž zapove.*

*V vseh bridkosti in skušnjavah
Jezus moj je tolažnik;
po prestanih pa težavah
blag in mil mi bo Sodnik.*

Iva Tušar.

Spričalo

Spričalo in zopet spričalo! Koliko vrst jih je in kako pomenljivo vloga imajo v življenju posameznika! Spričalo mnogo pove, dasi je včasih znaten razloček med spričalom in spričalom, četudi imata enake in slične označbe, saj vemo, da jih sestavlja tu in tam tudi roka zmotnega ali mikavnim vplivom dostopnega človeka.

Prišel bo pa čas, ko bo tudi najboljše človeško spričalo ob veljavo, takrat ko bo predloženo drugo, ki ga piše božja vsevednost. Od njega je odvisno, kako se bo iztekla pravda pred božjim sodiščem.

Kakšni redi bodo zapisani na tem spričalu?

Dobri, srednji, slabi. Med temi stopnjami je pač še več inčič, a končno se da vrednost človeških dejanj le razpre-

deliti na tri označbe. Zamislimo se pravočasno v usodnost tega spričala. Presodimo na podlagi tega vzorca, kakšno lice bi imelo spričalo, če bi bili tale trenutek poklicani na zadnji odgovor in obračun, ki bo nepristranski in vse-skozi pravičen!

Vzemi v roke košček papirja in zapiši z vso iskrenostjo v vsak razpredelek tisto označbo, ki je v soglasju s tvojim dosedanjim ravnanjem in nehanjem. Na koncu boš lahko presodil, ali je uspeh odličen, prav dober, dober, srednji, slab ali pa celo porazen.

Pri prvih treh redih ti je častitati. Če je rezultat samo srednji, bo težko, težko zmagati in dobiti pravico do prestopa v krog nebeških izvoljencev. Gorje pa, če prevladujejo le slabi redi! Lahko jih še zboljšaš. Začni brez odlašanja!

Predmet	Dobro	Srednje	Slabo
Vera	Živa	Mlačna	Mrtva
Upanje	Trdno	Omahljivo	Predrzo
Ljubezen	Goreča	Ugasujoča	Grešna
Prejemanje zakramentov	Pogostno-vredno	Redko - mrtvo	Komaj za veliko noč
Nedelja	Sv. maša s pridigo idr.-redno	»Suha« maša	Sv. maša tu in tam
Poslušanje božje besede	S srcem	Z ušesi, zvrtačujoč na druge	Zaspano - redko
Postna zapoved	Vestno - zdržek in pritrgovanje	Komaj zdržek	Še zdržek redko
Vnema za verske vaje	Vztrajna iz notranje potrebe	Iz navade	Zaradi ljudi
Branje	Vestno samo dobre knjige in časopise	Kar v roke pride	Dušna hrana: protiverški listi, pohujš. knjige
Vzgoja otrok	Skrbna po krščanskih načelih	Mehka in popustljiva	Brezbrižna in brez lepega zgleda
Značaj	Krščansko neustrašen	Omahujoč	Poln strahu pred ljudmi
Razmerje do dušn. pastirja	Spoštljivo	Hladno	Sovražno
Celotno življenje	Zgledno	Površno	Zanikarno

Gonzaški limbar

*Pred Križanim, Alojzij
na tleh je razprostrl:
trpljenje premišljuje
Gospodovo in smrt.
Solze sočutja toči,
plamti mu v srcu žar;
rad polnost bi ljubezni
izročil Bógu v dar.*

*»Zveličar, radi Tebe
odklanjam zemsko čast.
Za duše se boril bom,
ki jim preti propast.
Mladost Ti vso darujem:
naj Zate bo njen cvet.
Ti Gospodar edini
življenjskih bodi let.*

*Moj limbar snežnobeli
izročam Ti Gospod.
Pokorščina naj ozka
in varna bo mi pot.
Ko revo sem izbral,
ljubežen le v zameno
za vsekdar mi boš dal.«*

*Sprejel je Bog z veseljem
sklep nežnega srca;
Alojzij pa odmrl
vsem mikom je svetá.
Bogastvo, ki ne mine,
tam v raju je dobil,
saj Bog s svetniškim vencem
mu čelo je ovil.*

Slavko Ljubniški.

Spoštovanje — komur spoštovanje

Gospod župnijski oče je bral Preglja.

»Zdaj pa poklekni, France. Blagoslovila te bom. Ne vem, kdaj se vrneš. Mene morda ne bo več na svetu.«

Zdrknil je na kolena. Nič prisiljenega ni bilo v njegovi kretnji, nobene neresne misli, dasi ga je blagoslavljal že v petič.

Tako je govorila:

»France! Priden bodi, Boga se boj in duhovnika spoštuj, ker je božji hlapec...«

In proti koncu je še enkrat bral podobno: »Boga se boj, duhovnika spoštuj in otroke naj ti da Mati božja v nebesih, da jih boš rad imel, kakor sem jaz tebe... Zbogom, galjot, moj fant!«

S tresočo roko mu je pokrižala obraz in se poslovila od njega...

Tako je bral naš župnijski oče in se zamislil v daljavo. »Poglej,« je govoril sam s sabo, »ali niso bili to naši ljudje? Ali so še taki na naši zemlji? Ali ni ta rod izumrl, ali pa vsaj izumira in ga kmalu ne bo več.«

Potem pa je vzel v roke sinodalni zakonik in v njem bral poglavje o dolžnosti vernikov. »Verniki so dolž-

ni... spoštovati duhovnike in redovništvo,« se je zagledal v besedilo sinode. »Ali je treba to ukazovati? Ali ni to že samo od sebe umljivo?«

Potem pa se je zamislil v daljavo: »Ali ni tok in duh naših dni in časov tak, da je bilo potrebno to zapisati? Od kod to?« Pred oči mu je stopil naš Gospod, ko je tam na obrežju Galilejskega morja govoril besedo o ljuljki med pšenico. »Ko so ljudje spali, je prišel sovražnik, prisejal ljuljke med pšenico in odšel.«

Potem se mu je pa zdelo, da je zaspal. In zdelo se mu je, da vidi pred seboj moža kakor apostola Pavla iz Tarza. In apostol mu je začel govoriti o svojih pismih na Timoteja in na Tita. »Ali ne veš, ti mož božji, kako sem jaz njega dni pisal svojemu ljubemu učencu Titu: Ti pa govori, kar je primerno zdravemu nauku. Stari možje naj bodo trezni, častitljivi, preudarni, zdravi v veri, ljubezni in potrpežljivosti; stare žene naj bodo prav tako v vedenju svete, spodobne, ne obrekljive in tudi ne obilnemu vinu vdane, naj dobro uče, da

bodo mlade žene razumno nava-
jale ljubiti svoje može, ljubiti otro-
ke, biti pametne, čiste, za dom
skrbne, dobre, svojim možem po-
korne, da se božja beseda ne bo
sramotila.« (Tit 2, 1—6.)

»Ali nisem vseskozi tako ravnal?« se je vprašal duhovnik.

»Nič ne rečem, da bi ne bil tako ravnal,« je odgovarjal Pavel iz Tarza, »ali že takrat sem pisal o ljudeh, ki trdijo, da Boga poznajo, z deli ga pa taje. Ti ljudje še niso izumrli. Tvojo besedo poslušajo, jo hvalijo in pravijo, da si jo dobro povedal. Ali po tvoji besedi ravnati, se jim ne zdi vredno. Nekateri pravijo, kakor so ljudje govorili tam doli v Kafarnaumu ob Kristusovem času: 'Trda je ta beseda, kdor jo more poslušati?' Pa tudi jaz sem napovedoval, da pride čas, ko ljudje zdravega nauka ne bodo prenesli, temveč si bodo za čehljanje ušes kopicili učitelje po svojih željah in bodo ušesa odvrčali od resnice, obračali pa se bodo k bajkam.«

»Ali so zdaj nastopili tisti časi?«

»Že so bili, sedaj so in še se bodo vrnil, na to bodi pripravljen,« je odgovoril zamišljeno apostol narodov.

Duhovni oče se je izmotal iz zamaknjenosti in iz premišljevanja in je sam sebi govoril: »Kaj pa če bi drevi na našem sestanku kar ponovil besedo apostolovo? Ali jo bodo za resno vzeli? Ali bodo rekli, da znam samo zabavljati...?«

Spet je vzel v roke Preglja in tam bral modrovanje kapitana Glaviniča:

Božje Srce, varuj sv. Cerkev!

»Tudi popi (duhovniki) so potrebni. Pomagajo človeku v nebesa. Samo pohujšuj se ne, da kolnem; kako bi ne, saj sem kapitan.« In besedo Glavarjevo: »Saj bo molitev moj posel, kakor je kapitanski posel kletev.« In mu je prišlo v glavo: »Ko bi bilo dano duhovnikom naših dni vsaj valovje kletve sedanjega rodu zaječiti, pa bi dovršili veliko delo!«

J. Langerholz.

Nesreča človeka spremlja od zibelke do groba.

Nesreča gre zmirom okoli.

Nesreča ne orje in ne seje, a zmerom žanje.

Nesreča nikdar ne spi.

Nesreča nikdar ne sveti.

Nesreča nikdar ne počiva.

Nesreča nikdar ne praznuje.

Nesreča ni nikdar ugnana.

Nesreča pride redko sama.

Nesreča za vsakim grmom čepi.

Ni nesreča, če ti kruh v med pade.

Ni nesreče brez sreče. I. Šašelj.

Kaj pa o sebi...

Na prvem mestu našega Katekizma stoji vprašanje: Čemu smo na svetu? Odgovor se glasi, da smo na svetu zato, da živimo po božji volji. Po božji volji pa živi, — kakor razlaga Katekizem — kdor veruje, kar je Bog razodel, kdor spolnjuje, kar nam Bog zapoveduje, in kdor prejema milosti, ki nam jih je Bog pripravil. Po tej poti pridemo do končnega namena, ki je večno zveličanje. V prejšnjem, starem Katekizmu je bilo pa tudi tam nekje na prvih straneh vprašanje: Čemu je Bog ustvaril človeka? Odgovor na to vprašanje pa se je glasil: Bog je ustvaril človeka, da ga spoznava in časti, ga ljubi in mu služi in se tako zveliča.

Tako spoznate lahko sorodnost vprašanja, ki je stavljeno po »novem« in ki je stavljeno po »starem« Katekizmu. Besede so malo drugačne, druge razlike pa ni. To posebno tistim, ki se še vedno perejo, češ »po starem« znam, po »novem« pa ne znam.

Ena in ista stvar se da na razne načine povedati. O nekem turškem sultanu se bere, da se mu je sanjalo, da je zgubil vse zobe. Takoj pošlje po razlagalce sanj. Prvi mu odgovori: »Vse sorodnike boš zgubil!« Sultanov odgovor se glasi: »Naložite mu petdeset gorkih!« Nato pride drugi razlagalec in mu pravi: »Jasnost! Vse sorodnike boš preživel!« Razsodba se je glasila: »Dajte mu pet-

deset zlatih!« Tovariši so drugega razlagalca opozorili, češ saj si prav isto povedal kakor prvi; pa ti si dobil nagrado, prvi pa kazen. Odgovoril je: »Res! Isto sem govoril, samo z drugimi besedami.« Še toliko razlike kakor med odgovorom teh dveh razlagalcev pa ni med vprašanjem starega in novega Katekizma. — Ali ne?

Vedite pa, da je zgorajšnje vprašanje in odgovor nanj med najvažnejšimi vprašanji in odgovori vsega in vsakega Katekizma. Kdor bo znal to vprašanje do smrti stanovitno in pravilno reševati, ta bo srečno izvozil. Ne bo mu treba tolikokrat po nepotrebnem vpraševati, kakor vprašuje svet: »Čemu neki sem jaz na svetu!?« Pravilno rešitev tega vprašanja ti podaja vsak Katekizem...

Perzijski kralj Darij je imel Atence posebno v želodcu. Hotel se je nad njimi znositi in maščevati. Najel je posebnega služabnika, ki ga je moral vsako jutro opozarjati: »O gospod, spomni se Atencev!« Tako si mi vsako jutro stavimo vprašanje: »Čemu smo na svetu?« Odgovorimo pa na vprašanje s Katekizmom v roki in bodimo temu odgovoru zvesti in stanovitni!

O kristjanih iz apostolskih dni bremo: Bili so stanovitni v nauku apostolov, v bratski skupnosti, v lomljenju kruha in molitvah... Da, stanovitni, stanovitni... J. L.

Važno, da znamo.

Med poglavji našega »Katekizma« so nauki in resnice, ki jih moramo prav posebno uvaževati. Za danes opozorimo na to-le:

1. Da je **sveti krst** najpotrebnejši zakrament, ker se brez njega redno nihče

ne more zveličati, o tem smo poučeni. Prav tako bo bolj ali manj znano, da more veljavno krstiti vsak človek in da tudi sme vsakdo krstiti, če je sila, t. j. takrat, če bi sicer otrok utegnil prej ugasniti in brez krsta umreti, preden ga

duhovnik more krstiti. (Prednost za krščevanje gre moškim, med ženskami pa babicam, ki so za ta namen posebej poučene. Starši sami smejo svojega otroka krstiti le v skrajni sili.)

Kaj mora storiti, kdor krščuje? Kdor krščuje, mora imeti namen, da hoče res krstiti; mora človeka, katerega krščuje, s pravo vodo oblit (vodo vlti na glavo tako, da je koža na glavi ali na čelu mokra); mora med oblitvanjem izreči besede: »Jaz te krstim v imenu Očeta in Sina in Svetega Duha.«

Prav je, da je pri takem krščevanju navzočih par prič.

2. Smrt se bliža, pa ni duhovnika. Kaj storiti? Vsakdo, ki se je udeleževal v šoli rednega pouka o zakramentu sv. pokore, bi moral vedeti, da ima kesanje, če je pravo, čudovito moč in veljavo v božjih očeh, in pa da brez kesanja ni in ne more biti odpuščanja ne pri spovedi ne izven spovedi. Popolno kesanje pa grešnega človeka celo takoj opraviči. S popolnim kesanjem dosežemo odpuščanje grehov (tudi smrtnih) brž, ko ga obudimo.

Ta resnica je sila tolažilna in pomirljiva zlasti za bolnike, ki so jim štete ure, pa bi radi svojo vest olajšali in spravili v red svoje račune z Bogom, ne mogli bi pa biti deležni duhovnikovega obiska, da bi jih previdel s sv. zakramenti za umirajoče.

Naj zato ponovno opozorimo, kako se obudi popolno kesanje.

Poprej še enkrat tole: Kesanje ne sme biti samo v besedah, marveč mora biti notranje in resnično, predvsem pa nadnaravno, t. j. obžalovati moramo grehe s pomočjo milosti božje iz nagibov, ki nas jih uči sveta vera. Taki nagibi so:

1. Če se grešnik kesa zato, ker greh žali Boga, ki je neskončno popoln in dobitljiv ter vse ljubezni vreden.

2. Če se kesa, ker je zastran greha Jezus Kristus trpel in umrl.

3. Če se grešnik kesa, ker je z grehom zgubil božjo ljubezen, čast otroštva božjega in nebesa.

4. Če se kesa, ker je zaslužil pekel in druge božje kazni.

5. Če se kesa zastran tega, ker je vsak greh v božjih očeh sila ostuden.

Jasno pa je, da niso vsi zgoraj naštetih verski nagibi enake vrednosti, saj je očitno, da je vse kaj drugega, če se kesam iz popolne ljubezni do Boga, kakor če mi je žal, ker se bojim božje kazni, t. j. iz strahu pred Bogom. V prvem primeru (iz ljubezni do Boga) je kesanje popolno, v drugem (iz strahu) je manj popolno ali nepopolno.

Da bomo laglje obudili popolno kesanje, pomislimo, da je Bog, ki smo ga razžalili, najpopolnejša in najljubeznivejša Dobrota; da je Jezus za nas na križu umrl in da je vedno pripravljen, nam grehe odpustiti.

Lep primer popolne ljubezni, ki iz nje izvira popolno kesanje, je tale molitev sv. Frančiška Ksav., ki jo navaja knjiga »Studenec miru« (Pamer-Sedej, C. M.):

O Bog, jaz ljubim te!

Ne ljubim te, da bi z zveličanjem poplačal me

in tudi ne, ker z večnim ognjem kazniš nje, ki te ne ljubijo.

Ti, ti, o Jezus moj,
si vsega me objel
trpeč na križu.

Z žebli roke, noge in s sulico srce
so ti prebodli.

Osramočenje hudo si trpel, neštete bolečine v potu in bridkosti
in slednjič grenko smrt.

Vse to si pretrpel zaradi mene in zame,
človeka grešnega.

Kako bi torej, Jezus ljubeznivi,
ne ljubil te!

Ne da bi ti poplačal z radostjo
nebeško me,
in ne, da jaz ušel bi
trpljenju večnemu.

Temveč kot ljubil si me ti,

Simboli na mašnih hostijah.

tako srce ubogo to
te ljubi in ljubilo bo,
samo ker kralj si moj,
samo ker Bog si moj.

Amen.

S popolnim kesanjem dobi vsak grešnik — kakor rečeno — takoj odpuščenje grehov. Vendar je pa zaradi Kristusove naredbe dolžan smrtnih grehov obtožiti se pri spovedi, kajti resnično kesanje vsebuje tudi namen, iti k spovedi. Le kadar ni več priložnosti za spoved, nadomesti popolno kesanje spoved popolnoma.

Pomnimo! Če torej ni mašnika v bližini, ki bi previdel umirajočega, naj kdo izmed navzočih obudi z bolnikom popolno kesanje.

Obuditi popolno kesanje ni in ne more biti tako težko, kakor nekateri mislijo. Pred Kristusovim prihodom so ljudje mogli dobiti odpuščenje grehov samo s popolnim kesanjem v upanju na obljubljenega Odrešenika.

Za popolno kesanje se lahko uporabi besedilo, kakršno je natisnjeno v našem Katekizmu in je sedaj v navadi. Prvi del tega besedila pripravlja grešnika na popolno kesanje, ki je izraženo v drugem delu: (Moj Bog, žal mi je,...); posebno pa mi je žal, ker sem z grehi razžalil tebe, ki si moj najboljši Oče in vse ljubezni vreden. Trdno sklenem, da te ne bom več žalil.»

Poprej pa: Ljubezen do Boga! Č.

Baragov kotiček

»Baragova zveza« v Ljubljani (Stritarjeva ulica 7/II.) je začela svoje delo za beatifikacijo svojega varovanca s tem, da se je obrnila na zanesljivo zagovornišvo: na Devico Marijo. Slovenci se imenujemo — upamo, da po pravici — marijanski narod. Zato smo upravičeni, da se v važnih okoliščinah obračamo do nje za pomoč in posredovanje pri Bogu. Baragova zveza se trdno zanaša, da bo Marija, Kraljica Slovencev, ki si je postavila med našim narodom svoj glavni prestol na Brezjah, zastavila svojo močno besedo za njega, ki jo je v življenju tako otroško-iskreno častil, in mu pripomogla do svetniške časti tudi vpričo katoliške Cerkve na zemlji. Baraga bo potem naš svetnik po milosti Marije Pomočnice na Brezjah. Da se to čimprej doseže, je Baragova zveza sklenila, da se bodo opravljale na Brezjah mašne devetdnevnic od vsake prve sobote v mesecu dalje — pri milostnem oltarju. Za prvo devetdnevnicu so poskrbeli dobrotniki iz Vogelj in Voklega v šenčurski župniji.

Glavni namen te devetdnevnic je:

1. da bi Bog po Marijinem posredovanju blagoslovil delo za beatifikacijo misijonskega škofa Baraga;

2. da bi Bog obvaroval slovenski narod pred duhovnim in gospodarskim propadom in da bi postal goreč misijonski narod;

3. pri sv. mašah bodo privzeti v spomin živi in mrtvi člani, dobrotniki in ustanovniki Baragove zveze.

(Zaradi nepričakovanih razmer se bodo

morale pač mašne devetdnevnic drugod opraviti. — Op. ured.)

Izredna uslišanja, ki jih verniki pripisujejo posredovanju svetniškega škofa Baraga, je treba točno opisati in z dokazi spričati. Objave pridejo — če jih uredništvo prejme — v naš list, dopisi in potrdila se bodo pa shranila za tisti čas, ko bo dozorel svetniški proces. — Priporočajmo se zvestemu prijatelju in slovenskemu svetniškemu kandidatu † škofu Baragu v vseh zadevah.

Kdor telesne hrane več ne prenese, je bolan, in če tako stanje dalj časa traja, je močno bolan in blizu smrti. — Komur božja beseda (dušna hrana) nič ne koristi, njegovo dušno stanje ni zdravo; kdor zanjo ne mara, je blizu smrti.

»Božja ljubezen in križ sta na zemlji v tesni zvezi.«

Kapela sv. Srca Jezusovega v Emavsu — Praga.

Mati Mariča

(Socialna zgodba z naših livad. — Dalje.)

6.

Mariča je bila zastran materine smrti vsa iz sebe. Saj je večkrat pomislila, kako hudo bi bilo, ko bi za Janezom odnesli tudi mater Anko iz bajte, a da se bo to zgodilo tako naglo, ni pričakovala. Kot brez glave je hodila po bajti in okrog nje in se ni lotila nobenega dela. Ženske, ki so prišle pripravljat pare in rajno preoblačit, so jo nekaj časa hodile spraševati, kje ima to ali ono, pa jim še odgovorila ni. Potem so iskale same ali pa pošiljale kakega otroka k sosedom.

Pragarjevi otroci so sedeli pred Mlinarjevimi skednjem, ker so jih ženske nagnale iz bajte, in jim kar ni šlo v glavo, da stare matere zdaj ne bo več. Zraven so pa premišljevali, kaj so zagrešili, da tudi mati zanje nima nobene besede. Če kdaj niso bili pridni, jih je mama ozmerjala ali kaznovala, danes pa... Kot da so otroci krivi materine smrti. Posebno žalosten je bil Andrejko. Prej je nekaj časa nosil vodo ženskam, ki so pomivale po hiši, a se mu je potem zazdelo preneumno že vse skupaj, ko so venomer stikale glave in nekam skrivnostno šepetale ter ga milovale. Pustil je ženske, naj same prenašajo škafe, in poiskal bratce. Čez nekaj časa pa je prosil mamo, ali sme v Potok h Kopitarju, da še Jančku pove o materini smrti. Mariča je samo prikimala, rekla pa nič. Le nekam v daljavo je strmela tako čudno, da se je je Andrejko skoraj bal. Kar brž je stekel po cesti proti Potoku.

Mariča se je umirila šele, ko je prišla mimo znamenja. Kot navadno je tudi to pot pogledala v znamenje in se pokrižala. A pri tem se je spomnila, kako neumno ravna, ko skoraj obupuje zastran materine smrti. Kot da bi bilo potem kaj bolje, če bo nekaj časa postopala brez dela in tuhtala. In kot da bi bilo samo od nje odvisno, kako se bo godilo njenim otrokom. Seveda si mora sama pomagati iz nesreče in za-

drege ter delati, kolikor more. Ta misel ji je ostala iz neke pridige gospoda Matčevža; a zaupati mora tudi v Boga. Saj Bog tudi trpljenje obrača v dobro. In po drugi strani se je Mariča zavedala, da kljub vsemu prizadevanju za dobro vendarle ni tako pravična, da bi pokore ne bila potrebna. »Daj, o Bog, da tudi ob teje nesreči ne bom obupavala, ampak da jo bom potrpežljivo prenašala,« je vzdihnila. Opazila je otroke pred Mlinarjevimi skednjem in jih poklicala domov. Otroci so postali kar živahni, ko so videli, da tudi mama ni več tako žalostna. Ker je bila rajna mati že na parah, so šli vsi v hišo. Mariča je pokleknila k peči, začela moliti rožni venec in prositi Jezusa, naj sprejme dušo rajne matere Anke k sebi v nebesa, saj je tudi zanjo potil krvavi pot, bil bičan in s trnjem kronan ter nazadnje križan...

In po molitvi se je Mariči zdelo, da je kar lažje zadihala. — —

Po vasi pa so se še tisti večer raznesle čudne novice. Nenadna smrt Pragarjeve matere je vse pretresla. Kar verjeti niso mogli, da je umrla tako na hitro, ko so jo še dopoldne videli iti v gozd. Zato so kljub temu, da so Maričo imeli za pošteno žensko, premnogi verjeli in naprej pripovedovali, kaj je videla Drobiška opoldne pri Pragarju: da je Mariča za mater kuhala posebej in da je nazadnje potresla z nečim, kar je čudno zaudarjalo, potem pa ponudila materi. In kaj bi to moglo biti drugega kot strup!

Na dan pogreba so že povsod šušljali, kakor da je »Pragarica staro zastrupila«. Nekateri so verjeli, drugi ne, vsi pa so jo sumljivo gledali in se je izogibali kot steklega psa. Nekateri so hoteli opaziti, da je vesela bolj, kot se spodobi, če je mrlič v hiši, in da so solze, kolikor jih je potočila, hinavske. Povedal pa ji tega ni nihče, da bi se vsaj mogla zagovarjati. Le tisti, ki so

bili posebno škodoželjni, so jo v duhu gledali že v rokah pravice in na vse načine »milovali« otroke. V tolažbo in v dobro Pragarjevim razen farovških, učiteljice Koželjeve in Mlinarice nihče ni privoščil še prijazne besedice ne; le Krajcar se je veselil, da bo zdaj morebiti že vendarle za »svoj« rod pridobil tudi Pragarjevo bajto, in Drobiška je vedela od minute do minute natančneje, s čim in kako je bila rajna Anka zastrupljena.

Tisti dan po materinem pogrebu sta prišla k Pragarju orožnika. Mariča je ravno nekaj brskala v hiši pri Davidu in se je v resnici ustrašila trdih korakov, ki so zavili s ceste v vežo. Brž je odprla hišna vrata.

»Dober dan,« sta pozdravila. »Ste vi Marija Čebulj?«

»Da,« je odgovorila Mariča, radovedna, kaj neki iščeta. Povedati je morala, koliko je stara in kje je doma in pa če sta se z rajno taščo kaj prepirali, nazadnje pa še, kakšne jedi je dajala zadnji dan materi.

»Skodelo mlečnega riža so pojedli. Dobro uro pred smrtjo.«

»Riž že, ampak s čim je bil še potresen,« se ji je posmehoval orožnik.

»S čim neki? S cimetom,« se je zdelo Mariči neumno, da jo sprašuje take stvari, ko mlečnega riža vendarle nobe na gospodinja ne potresa s poprom.

»Osumljeni ste, da ste rajni Ani Čebulj namešali med riž strupa,« je počasi povedal orožnik in opazoval, kakšen učinek bo imela njegova beseda na Maričo. Toda Mariči se je zdelo, da je narobe slišala, in je zato čakala, da ji orožnik znova pove. Ker ni nič odgovorila, ji je res znova povedal, česa je osumljena. Mariči se je zdelo naravnost smešno, da jo obdolže kaj takega. A ji je obenem prišlo na misel, da je samo Drobiška mogla videti, kako je tresla cimet po rižu, in da mora imeti torej pač Drobiška svoj jezik zraven.

»To ni res!« je skoraj zavpila.

»Kaj ni res?«

»Matere jaz nisem zastrupila!«

»Kdo pa jo je?« je zvito pomežiknil orožnik.

»Nihče!« je poudarila Mariča. »Le zakaj bi jih!« je zajokala.

»Imate kaj dokazov?«

Dokazati pa Mariča tega seveda ni mogla. Zato je morala z orožnikoma na pokopališče. Otrok k sreči ni bilo doma — šli so po borovnice — in tudi ljudi ni bilo dosti doma. Le Krajcar je sedel na klopiči pred hišo, ko so šli mimo.

»Kaj sta nekaj ujela, gospoda?« je hropel in mežikal ter se obenem klanjal. Orožnika nista odgovorila. Le odzdravila sta. Mariča ga je hotela v zahvalo za tak pozdrav grdo pogledati, pa se je spomnila, da to ne bi bilo nič kaj krščansko in da Jezus takrat, ko je skoz gruče ljudi po Jeruzalemu nesel križ, ni grdo gledal, saj je še celo na križu prosil rabljem odpusčenja. Zato je Krajcarja ljubeznivo pogledala, kolikor je le mogla, in v srcu prosila Boga, naj ga blagoslovi in mu da, česar mu je treba, da se zveliča. Tudi za Drobiško, ki edina je po Maričinih mislih mogla biti vzrok tehle dveh »angelov varuhov«, ki sta jo spremljala na pokopališče, je pristavila vzdih.

»O, moj Jezus,« je prosila nato, »ti veš, da sem pri tem nedolžna. Zato te prosim, pomagaj, da se pokaže moja nedolžnost. Saj vidiš, da sem potrebna Davidu, da sem potrebna celo Jančku. Marija, prósi zame. Varuj me kot svojo služabnico, varovanko in hčer, saj sem v tvoji družbi in veš, kako sem potrebna tvoje priprošnje...«

Na pokopališču je opazila, da je materin grob odkopan. In ob zidu je videla župnika, ki je nemirno hodil sem in tja. Kaj neki si zdaj misli o meni, je pomislila Mariča. Rada bi mu povedala, da je nedolžna, vsaj s pogledom. Pa se župnik niti ozrl ni. Le z glavo je čudno kimal, kot bi ne bila njegova. Oči so se ji spet ustavile na odkopanem materinem grobu. Le kaj imajo, je pomislila, a orožnik ji je osorno zabrusil:

»Vas kaj vest peče, a?«

»Prav nič,« je odgovorila Mariča in se ustavila, ker sta se ustavila tudi onadva.

»Bomo kmalu videli,« je pokazal orožnik proti mrtvašnici, kjer je Mariča

še le zdaj opazila sosede z lopatami. In zdaj šele ji je padlo v glavo, da je najbrž prišla komisija in dala mater odkopati, da se prepriča, ali je rajnica res zastrupljena. Kakor se ji je zdelo grdo, da niti mrličem ne dajo miru, je bila vendarle vesela, ker je vedela, da se bo s tem pokazala njena nedolžnost.

Dolgo so morali čakati. Mariča je presodila medtem že vse možnosti, kaj bi se z njo lahko zgodilo, in pomislila tudi na vislice, potem pa se ji je zazdelo vse skupaj smešno, po drugi strani pa spet žalostno. »Le kaj mi hočejo, ko sem nedolžna,« je zagodrnjala in solze so ji prišle v oči, ko ji je prišlo na misel, da bodo morebiti zvečer otroci našli bajto zaklenjeno, kjer bodo njo odgnali orožniki, kdo ve kam. Orožnik jo je grdo pogledal in ji velel, naj bo tiho. Ko pa je videl njene solze, je pokimal tovarišu: »Se že meči!« Mariča se je med solzami nasmehnila tej napačni sodbi, potem pa začela tiho moliti...

Vrata mrtvašnice so se odprla. Maričo je čudno streslo. Orožnika sta jo sumljivo pogledala in ji velela, naj gre naprej. Mariča je slišala, da je ob mrtvašnici nekdo vprašal: »Kaj je?«

»Srce ji je odpovedalo. O strupu pa ni sledu,« je jezno odgovoril nekdo iz mrtvašnice, očitno zdravnik. Maričo je obšla taka zadovoljnost, da bi bila najraje glasno zavriskala. Medtem je prišel tudi župnik. Že nasproti so mu kmetje kar nekako razočarani vpili, da ni nič.

»Takle mrliški oglednik! Vsaki babji čenči verjame. Pa ko sem mu pravil, naj ima pamet,« se je jezil gospod. »Gospoda, Maričo pa zdaj pustita, da bo šla domov. Ženska je sama v hiši za delo in nima časa, tukajle postajati.«

Orožnika sta skomignila z rameni, a iz mrtvašnice je prišel načelnik in jima velel, naj Marijo Čebulj izpustita in odideta, Maričo pa je prosil, naj oprosti, da so jo kar na lepem pograbili. Da se mora resnica izkazati in da je taka pač služba, je dejal in ji segel v roko.

Mariča je počakala na pokopališču le toliko še, da so krsto spet položili v grob, potem pa odšla domov. Mimogrede je stopila tudi v cerkev in se zahvalila Jezusu, da ni bilo kaj hujšega. Prosil ga je tudi, naj rajni materi da večni mir, njej in otrokom pa pamet, da bodo lepo in prav živeli.

*Škof Strossmayer poklanja sv. Petru in Pavlu svojo stolnico.
(Seltz-ova freska v djakovski stolnici.)*

Carstvo brezbožnikov

Spisal P. Croidys. Prevedel Fr. G. (II. del, dalje.)

Fedor je bil gluha za vse okoli sebe, le ena misel ga je obletaval, ga prevzemala: videl bo Nikolaja, brata!

Se vedno je imel oči uprte v tla, ko se je vodnik ustavil in trčil s petami. Tedaj je Fedor razumel, da stoji pred Nikolajem Rišinom, in dvignil pogled.

Kako je bil Nikolaj spremenjen! Še vedno je imel čelo visoko, toda obraz mu je postal koščen, lične kosti štrleče. Zdelo se je, da mu je nos bolj orlovski. Celotno obličje je privzelo trd izraz volje, togosti, ostrosti. Njegov obraz je bil pristen obraz terorista, ki se brani videti svet tak, kakršen je, marveč nateza na ozko in odurno ustrojenje svojega duha vse, kar dela, misli in upa.

Nikolaj ni spoznal Fedorja. Imel je pred seboj fanta, odposlanca kmetov, ki so ubili dva komunista, zažgali svojo žitno žetev; a ta je stal nepregibno pred njim, brez strahu in dvignjene glave, zato je zgrabila Nikolaja silovita jeza.

»Kaj bi rad?« je dejal z grozečim glasom.

»Prihajam prosit, da prizaneseš vasi.«

»Prizanesem naj vasi, ki so nje kmetje ubili predsednika sovjeta, tovariša, člana stranke, in zažgali svoj pridelek!«

Ves čut usmiljenja je bil v njem mrtev. Samo misel na maščevanje ga je obvladovala. Neizprosni rdeči kaznovalec si je surovo pogнал iz duše vse spomine.

»Topovi, ki jih vidiš tam, bodo strli tvojo vas v prah in pepel! Tebe pa privežemo pred topovsko žrelo in pošljemo raztresat ude po ravnini!«

Bila sta sama. Za njima je bil oddelek jezdecev, ki pa so bili predaleč, da bi ju slišali, kaj sta govorila.

»Dobro,« je odgovoril Fedor. »Svojega brata pošlješ raztresat ude po ravnini in tvoje krogle pobijejo tvojega očeta in tvojo mater.«

Nikolaj je strme pogledal Fedorjevo obličje.

»Moj brat!« je rekel z grozo sam pri sebi.

Znova mu je v vesti splavala preteklost na površje, ali sedaj z nepremagljivo silo. Toda ta človek, njegov brat, je bil poglavar upornikov! Stisnil je pesti, se ugriznil v ustnice, strnil čeljusti. Za nič na svetu ne bi hotel pokazati na obrazu tistega čustva, ki je vse v njem postavljalo na glavo. Naredil se je togega, počakal nekaj minut, dokler se ni preveril, da bo govoril dovolj trdo. Ko je bil prepričan, da ga zvok glasu ne bo izdal, je mrzlo nadaljeval:

»Nimam drugih bratov kakor tovariše komuniste, ne drugega očeta kakor sovjetsko državo, ne druge matere kakor rusko revolucijo.«

»Bodi, kar hočeš! Zame boš vedno Nikolaj Andrejev, moj brat!«

»Ti si torej, Fedor!« je mrmral in kakor dih spustil na prosto svoja prava čustva.

»Jaz sem.«

Nikolaj je ogledoval fantove poteze in odkrival v njih sled domače družine. V nekaj sekundah se je film njegovega življenja, odkar je zapustil očetovo kmetijo, razvil pred njegovimi očmi. Nato je trudno spustil roke in z brezzvočnim glasom rekel:

»Ti bi ne smel priti.«

»Trenutek prej, ko sem stopil iz vasi rdečim nasproti, nisem vedel, da jim ti zapoveduješ; toda če bi vedel, bi vendarle prišel!«

»Dobro,« je dejal, »tudi ti si pogumen.«

»Iste krvi sva, Nikolaj!«

Bil je na tem, da poreče: »Moja in tvoja kri nimata ničesar skupaj.« Nato pa se mu je pogum za trenutek zašibil in začutil je takoj vso praznino boljševiskega nazora. O! Da, bila sta natančno iste krvi! Tesnoba v srcu mu je o tem še preveč govorila! Toda obraz mu je znova postal brezčuten. Bil je Nikolaj Rišin, odeški ljudski komisar, član izvršilnega odbora, in ni smel poznati Nikolaja Andrejeval Menil bi, da zasluži za-

ničevanje, če bi se dal še dalje zanašati čustvom.

»No dobro,« je dejal, »ker se baltski kmetje podajajo, sem pripravljen, da jih ne dam pobiti.«

Da bi skril svojo srčno slabost in plemenitost, je dostavil:

»Ne smemo uničevati delavcev, ki nam jih že manjka za obdelovanje polja. Samo dva kmeta bosta ustreljena, da kaznujemo umor dveh komunistov, in tretji, da kaznujemo požig pridelkov.«

»Eden izmed treh je že najden,« je rekel Fedor, »jaz!«

»Toda treba je določiti še dva druga.«

»Določi ju!«

»Ne. Skrb za to prepuščam kmetom. Trije talci naj pridejo v mraku in se predajo predsedniku sovjeta, ki ga bom imenoval. Jaz sam pridem v Balto za konjenico, ki bo zasedla dohode v vas. Ob zori bodo oni trije ustreljeni.«

»Ti si gospodar, Nikolaj.«

»Ne, jaz nisem gospodar,« je trdo odgovoril. »Pri boljševikih ni gospodarjev, ampak so samo ljudje, ki so tesno združeni, da zagotove na svetu zmagajo revolucije.«

»Te zmaže ne boš dosegel!«

»Kaj praviš?«

»Kajti vedno se bo dvigala pred tabo in pred tvojimi moč, ki je nikoli ne zmores!«

»Katera moč?«

»Moč križa!«

»Križa! Bolje, da greš, Fedor! Kajti zmožen bi bil, da ne bi držal vsega, kar sem velikodušno obljubil, če bi mi še kaj omenjal tiste dva tisoč let stare vislice, ki smo jih mi brezbožniki porušili!«

»Niste jih porušili v svojih srcih in jih nikoli ne boste! Križ mi bo dal jutri ob zori pogum umreti!«

»Ah, molči, Fedor, molči!« je jezno zaklical, »Če bi te ne opravičevalo, da nisi nikoli prilezel iz vasi, da si živel izven velikega gibanja za osamosvojitve misljenja, katere zgled daje sovjetska republika, bi ti pokazal, da ne poznam usmiljenja za tako govorjenje. Bolje je, da se umakneš in postaneš človek brez imena, neznanec, ki so ga uporniki poslali k meni. Moje pogoje poznaš. Izvrši

jih in veseli se moje prizanesljivosti. Če bi druge vasi po ravnini sledile vašemu zgledu, bi še en človek iz Balte ne ušel kazni; toda druge vasi so ostale pri miru. Vaš upor bo samo izjema in njegov odmev ne pride niti do izvršilnega odbora v Moskvi. Vrnite se torej k svojim! Konjenici ukažem, da se zopet začne pomikati naprej. Da ne bo niti enega strela proti nam, sicer vas potolčemo! Sploh pa zložite vse puške pri vходу v vas na kup!«

»Še enega strela ne bo! Vse puške izročimo takoj.«

Fedor je zadnjič pogledal brata. Poskusil je primeriti sliki, ki jo je hranil v spominu, mračno in trdo podobo, ki jo je imel sedaj pred očmi. O, mati je imela prav, ko je rekla, da je Nikolaj postal zgubljenec! Nezmožni materinski čut je ni prevaril. In nenadoma se je pred Fedorjevim duhom pojavil prizor, ki ga ni nikoli pozabil.

Nikolaj je imel tedaj šestnajst let in sam je bil še čisto mlad dečko. Neke zimske noči, ko je velik ogenj razsvetljeval sobo, je bil Fedor pri Karini; videl je vstopiti Nikolaja, ki je nosil na hrbtu težek črn križ, ki je stal ob izhodu iz vasi nasproti reki, da bi sprejel zadnji pogled ribiča, ki bi mu valovi Dnjestra pogoltnili čoln. Nikolaj je surovo treščil na tla stari častitljivi les, ki ga mraz in sneg nista mogla porušiti. Na kolenih je lomil križ in kose metal na ogenj. Fedor se je spominjal, da sta se z materjo opirala s hrbtom k omari, ne da bi mogla spregovoriti od bolečine, od sramote in od strahu. O, Nikolaj je tedaj jasno pokazal, da bo mož, kakršen je res postal! Brezbožnik!

Prevzet od teh podob iz davnine je brez besede zapustil brata in se obrnil proti vasi.

Možje v strelskem jarku vidijo Fedorja prihajati proti sebi. Čudno se jim zdi, da je sam. Čudno se jim zdi tudi, da se konjenica za njim zgane in začne iti naprej.

Cevi pušk jim gore v rokah. Hej, kako radi bi streljali! Toda Aleksej pazi nanje in kadar zagleda koga, da se pripravlja, da bi pomeril, ga ustavi, rekoč:

»Počakajmo, da se vrne Fedor!«

Fedor kmalu skoči v jarek. Tiho ga obdajo. Najoddaljenejši priteko. Srca jim bijejo. Plašni pogledi se križajo.

»Slo je. Nikolaj ne bo dal ne obstre-
ljevati ne opleniti Balte.«

»Nikolaj! Nikolaja si videl?« zavpije
Aleksej Andrejev in stopi naprej.

»Da, oče, kajti Nikolaj poveljuje rde-
čim in pride vsak čas v Balto!«

»In si ga videl?«

»Govoril sem z njim.«

»Kakšen je?«

»Ni ga mogoče spoznati, popolnoma
razbojniški obraz ima! Toda kaj zato, če

je Nikolaj ali pa kdo drug! Poslušajte
njegove pogoje, ki sem jih sprejel: iz-
ročite orožje.«

»Če ne gre drugače!«

»Konjenica bo zasedla samo rob vasi.
Preostane še zadnji pogoj, ki je najtrši.
Izročiti moramo tri talce, ki bodo jutri
ob zori ustreljeni.«

»Tri talce?« je zaklical Aleksej An-
drejev.

Vsi obrazi so prebledeli. Vsakdo si je
misлил: »Ali bodo mene določili?«

»Tako je se zberimo v hiši, da izbe-
remo tri može, ki se bodo morali žrtvo-
vati: Toda najprej vse puške čez jarek.«

(Dalje.)

Pomenljiva 50 letnica. Katoliški svet
praznuje letos (15. maja) polstoletnico,
odkar je bila razglašena velika socialna
okrožnica »Rerum novarum«. V Frei-
burgu (Švica) so imeli v počastitev
in spomin tega dogodka 22. maja lepo
proslavo zlasti zato, ker je imel Frei-
burg velik delež pri pripravljalnih delih
za omenjeno encikliko.

**Sprejem katoliških visokošolcev v
Vatikanu.** Sveti oče Pij XII. je na belo
nedeljo sprejel 2000 mladih zastopnikov
katoliških razumnikov, ki so se zbrali v
Rimu iz vseh krajev Italije. Pri tej pri-
ložnosti je imel poglavar sv. Cerkve na-
vduševalen nagovor; priporočal je zlasti
delo Katoliške akcije, ki je Cerkvi danes
tako nujno potrebna. Po KA naj krščan-
ska misel prežame vse narode sveta.
Sv. oče je tudi poudarjal potrebo lju-
bezni do bližnjega, pa tudi ljubezen do
domovine.

**Za zaključek 400 letnice jezuitskega
reda** je bilo sprejeto 27. aprila mnogo-
številno zastopstvo jezuitov pri sv. oče-
tu Piju XII. Vodil jih je generalni pred-
stojnik P. Ledochowski, ki je imel tudi
vdanostni nagovor na papeža; obenem
mu je pa izročil bogat umetniški reli-

kviarij z ostanki svetnikov, ki so bili
člani tega reda.

Sveti oče se je v zahvali za značilni
dar spominjal odličnega dela jezuitske
družbe v službi Kristusove Cerkve in v
duhu ustanovitelja sv. Ignacija. Pred-
vsem je sv. oče pohvalil prekoristno
prizadevanje jezuitskih redovnikov na
področju vzgoje in mladinske izobrazbe.
Naj mladino še nadalje usmerjajo na pot
kreposti in k Bogu!

Spominski dan. 7. aprila t. l. je mi-
nilo 400 let, odkar je veliki misijonar
sv. Frančišek Ksav. v Lissaboni nasto-
pil svojo prvo pot v Indijo. Od l. 1542.
se je žrtvoval za spreobrnjenje poganov
na Ceylonu, od l. 1548. v Malakki in na
vzhodnih indijskih otokih, l. 1549. je šel
na Japonsko. Umrl je l. 1552. na otoku
Sancian.

**Nova zvezda na svetniškem nebu
katoliške Cerkve.** Tiho in brez navadnih
slovesnosti se je izvršilo nedavno pro-
glašenje španske rojakinje Joaquinae
s pridevkom Vedrala de Mas — med
blažene. Zanimivo je, da je živela nova
blaženka v razrvanih časih, ko je divjal
na Španskem kulturni boj, ko je bilo
mного samostanov zatrtih ter je mo-

Sv. Anton Padovanski, prosi Jezusa za nas!

rala Cerkev oddajati svoja posestva državi in sama skrbeti za kulturne naprave in za duhovščino.

Bl. Joaquina se je rodila v Barceloni l. 1783. kot hči sodnijskega uradnika. Srčno je hrepenela, da bi se mogla posvetiti Bogu kot karmeličanka. Toda po želji očeta se je poročila z bogatim ženinom Božidarjem de Mas. Zakon je bil blagoslovljen z 8 otroki, ki so od njih štirje izvolili redovno življenje. Že iz tega se vidi, kako vneto se je sveta mati žrtvovala za dobro vzgojo svojih ljubljencev.

Po 17 letih bogoljubnega zakonskega življenja ji je mož umrl. Zdaj se je blazena Joaquina prav posebno zavzemala

za dobro vzgojo ženske mladine, za skrbstvo bolnikov in betežnih, starih ljudi. V dosego teh karitativnih namenov je bila z njenim prizadevanjem ustanovljena nova kongregacija: »Karmeličanke krščanske ljubezni«, ki ima danes 2300 sester. Umrla je v sluhu svetosti l. 1854. Komunisti so l. 1936. v Barceloni umorili 25 teh redovnic.

Stare pravice. Redovniki kartuzijani so dobili pravico, da se smejo vrniti v matični samostan svojega reda, v Grande-Chartreuse pri Grenoblu na Francoskem. Hkrati so smeli zasesti še pet drugih samostanov, od koder so se bili l. 1904. vsled takratnih kulturnobojnih postav umaknili.

Zgrešena vzgoja se težko popravi. V Barceloni, tej bivši trdnjavi marksizma, je bila mladina brezbožno vzgojena. Sedaj so se lotili goreči duhovniki samaritanskega dela med to mladino in jo poučujejo na ondotnih 400 šolah v verskih resnicah. Gre za 120.000 takih mladostnih oseb. Tečaji so dobro obiskani.

Tudi pri nas smo imeli zlasti zadnje čase priložnost opazovati, kako so tu in tam že mladi dečki zastrupljeni z marksističnimi nauki in nasprotstvom do duhovnikov. Pač usodna posledica nekaterih komunističnih staršev, ki s svojim nepremišljenim in strupenim govorjenjem okužujejo okolico.

Najvišji cerkveni svet (konzistorij) je bil sklican v Rimu 12. maja. Določeni so bili nekaj novih kardinalov, imena bodo naznanjena pozneje.

Vse pravice bo odslej uživala na Japonskem katoliška Cerkev, ki je bila uradno priznana. Primas rimskokatoliške Cerkve bo škof Peter Tatsuo Doi. Doslej so na Japonskem katoličane le tolerirali, t. j. mirno dopuščali. Zgodovina misijonstva pa pove, da so jih svojedobno še preganjali. Ta uspeh so dosegli misijonarji in katoličani s svojim vnetim kulturnim delovanjem in zgledno vzgojo.

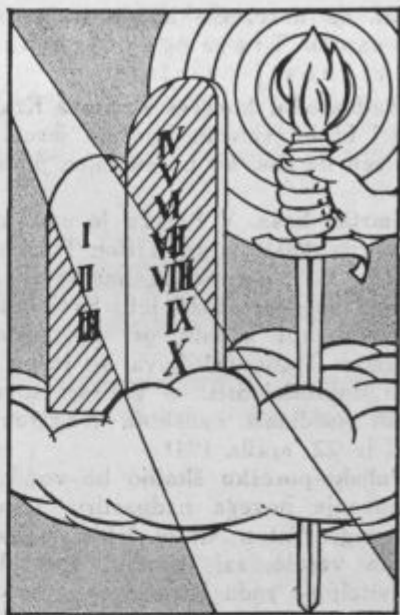
Novi red v Franciji. Nadškof v Aixu, Villerabel, je govoril — podobno kakor drugi škofje — v postnem pastirskem listu o preporodu v Franciji. V njem

hvali sedanjega voditelja, maršala Petaina, ki je za osnovno postavbo temu preporodu določil dekalog (10 božjih zapovedi). Ta temelj velja prav tako za posameznika kakor za ves narod. Načela krščanske pravice, reda in ljubezni ne smejo živeti zgolj v posameznih srcih za osebno nabožno življenje, temveč morajo prešinjati vse javne postavbe in naprave v državi. —

Kako lepo in jasno navodilo za novi red, ki naj bi urejal življenje vseh držav, pa bi imeli povsod mir, edinost, slogo, zadovoljnost.

Marijina dežela. Na Portugalskem so lani praznovali 800 letnico neodvisnosti. Letos pa se je portugalska katoliška mladina zavzela za to, da bo povsod razširila spominske plošče s podobo Marijino, ki naj trajno budijo spomin na omenjeni jubilej in opozarjajo na priljubljeno in splošno udomačeno češčenje Marijino med narodom. To češčenje se kaže že v tem, da imajo vsi veliki spomeniki ime po Mariji. Vsaka škofijska cerkev je tam posvečena vnebovzetju Marijinemu.

Portugalski Lurd. V Fatimi, v srcu Portugalske, se je razvila sloveča božja pot »Kraljice rožnega venca«. Od leta 1917. dalje, ko se je od maja do oktobra vsakega 13. dne trem otrokom prikazovala Devica Marija, raste število romarjev leto za letom. V Lurd jih pride povprečno 650.000 na leto, v Fatimo pa nad milijon. Navzlic temu, da so bili omenjeni otroci pripti, da je bila kapela, ki je bila sezidana po volji Prikazni, z bombami razrušena, navzlic temu, da je bilo romanje uradno prepovedano in da se tudi cerkvene oblasti niso odločile za potrditev, je božja pot rasla na ugledu in pospeševala verskega in spokornega duha, saj se je zgodilo na tem kraju mnogo čudežnih ozdravljenj. — Od treh otrok, ki so bili deležni prikazovanj, sta dva umrla leta 1919., odnosno 1920., tretji je bil pa leta 1928. sprejet v neki samostan. V Fatimi je sezidana poleg kapele mogočna cerkev in bolnišnica za betežnike, ki iščejo pri Mariji pomoči. Pristojni škof je leta 1930. potrdil verjetnost prikazovanj in

Soet, glej, kje je tvoja rešitev!

dovolil češčenje »N. Lj. Gospe rožnovenske« v Fatimi. L. 1931. so vsi portugalski škofje slovesno posvetili deželo Mariji v Fatimi. Od takrat dalje je Fatima narodno svetišče nove, krščanske portugalske dežele.

Šolsko vprašanje v Mehiki. Novi mehiški minister prosvete Alojzij Sanchez Ponton je dal časopisom tole izjavo: Pouk v državnih šolah naj se socialistični vzgoji, ki je po zvezni ustavi predpisana, tako prilagodi, da ne bo posegal v posvečeno okolje družine; v to okolje spada tudi versko prepričanje staršev in od njih vzgojevanih otrok.

Po vseh cerkvah v Italiji so imeli v začetku februarja t. l. svečanosti, ko so se verniki posvetili presvetemu Srcu Jezusovemu »za vojake in za zmagao«. Vsi škofje (250) so v svojih pastirskih listih pozivali ljudstvo, naj se udeleži te domoljubne svečanosti.

Pametna beseda. Ko je oni dan kardinal O'Connell, nadškof v Bostonu v Ameriki, praznoval 81. god, je nastopil v svojem govoru proti privržencem vojne in rekel: »Ne le, da moramo vojsko preprečevati, marveč se tudi pote-

govati, da dosežemo kmalu trajen mir med narodi. Trajnega miru brez pravičnosti pa ni.»

Mednarodni kongres Kristusa Kralja, ki naj bi bil sklican letošnje jesen, je preložen na čas, ko bo sklenjen povsod mir.

Smrtna kosa. V Poreču je umrl dne 23. aprila 1941 msgr. Trifon Pederzolli, škof poreški in puljski (Pola). Dosegel je starost 67 let. Svoj čas je služboval kot župnik pri Sv. Antonu Novem v Trstu. Odlikoval se je po izredni dobroti. — V Pragi so pokopali kardinala nadškofa Kasparja. Umrl je 22. aprila 1941.

Puljsko-poreško škofijo bo vodil do imenovanja novega nadpastirja tržaški škof msgr. Anton Santin. Istrani se tega odloka vesele, saj je novi apostolski upravitelj po rodu Istran.

Lepa pobuda. Res dober vtis napravi na naše ljudi, ko vidijo, kako iskreno spoštovanje in vnemo kažejo italijanski vojaki in njih poveljstvo, kakor tudi civilne upravne osebnosti z najvišjimi predstavniki italijanske oblasti v Ljubljani in drugod — do cerkvenih obredov in do verskega udejstvovanja.

Če se pripelje Kr. Civ. Komisar E. Grazioli vsako nedeljo k veliki peti maši v ljubljansko stolno cerkev, z njim pa tudi poveljnik armadnega zbora general Mario Robotti in poveljnik divizije general Benedetto Fiorenzoli in spremstvo — če vojaki ob srečanju pogreba ali duhovnika, ki nese bolniku sveto popotnico, obstanejo, skažejo vojaško čast najsvetejšemu Zakramentu, če se moštvo v vojaški uniformi vrsti k spovednicam, ni to zunanost, ni to skazovanje, marveč življenje iz vere.

Lepi zgledi so nam v bodrilo.

Kdor je brez greha, naj prvi vrže kamen... V poskušnjah in bridkostih, ki so v vojskinih časih neizogibne ter jih sleherni človek v taki ali drugi obliki okuša, so naši pogledi obrnjeni k Bogu in k Posredovalki miru, k Mariji. Le malo jih je, dobe se pa tudi med

našim ljudstvom, ki v svoji notranji razklanosti in ob hudih poskušnjah še bolj zakrkeje. Nekateri obrnejo svojo zagrenjenost proti služabnikom sv. Cerkve in celo proti Bogu samemu, namesto da bi se dali poučiti o skrivnosti trpljenja in znali odgovoriti: odkod trpljenje in čemu Bog tudi hudo dopušča in kakšne namene ima pri tem. (Glej članek: Zadnji odgovor na vprašanje trpljenja, str. 213.)

Kako vse laglje prenašajo stiske dobri verniki, ki v Bogu živijo in so v zavesti svojih slabosti prepričani, da so dolžniki pred Bogom.

Obilne molitve častilcev Marijinih, ki so v šmarničnih pobožnostih tako goreče obsipali nebeško Mater s prošnjami in z njimi združevali številne žrtve, nam utrjujejo zaupanje, da bomo z Marijino pomočjo srečno prestali vse križe, ki nam jih je naklonila božja Previdnost, in da se bomo pomirjeni in potolaženi povrnili v zadovoljive, mirne čase.

Ljubljanska škofija. Pred belo nedeljo je poklical k sebi Gospod nebes in zemlje svojega služabnika, trpina Jakoba Benedičiča, ki ga je mučil revmatizem leta in leta. Pokojni župnik je imel v svojih prvih letih službovanja bolj težka kaplanska mesta; nato je pastiroval kot župnik v Črnem vrhu 19 let in končno 9 let v Bukovščici. Umrl je v Šmartnem pri Kranju, kjer je životaril in vdano prenašal trpljenje. Bog mu daj večni počitek v nebesih! — V Št. Janžu na Dolenjskem je bil 26. aprila pogreb umrlega župnika K. Ploča. Pokojnemu je bilo šele 48 let. N. p. v m.!

Sv. Jožefa cerkev v Ljubljani je dobila nov veliki oltar, ki ga je posvetil 4. maja ljubljanski škof dr. Gregorij Rožman. Za postavitev tega izredno zanimivega oltarja je prispevala vsa Slovenija. Tretja povelikonočna nedelja je bila torej nekakšna zahvala, da je šla vojna nevarnost mimo nas, obenem pa prošnja za prihodnje varstvo velikega zaščitnika. V oltar so vzdane svetinje sv. Andreja Bobole. V svojem cerkvenem govoru je prevzvišeni nadpastir dejal tudi tole: »V času, ko je v naši

škofiji več oltarjev praznih, ker ni duhovnikov, da bi opravili sveto daritev, ki je največji studenec milosti in tolažb za človeštvo, v tem času prosimo goreče za varstvo sv. Jožefa. Naj ne da, da bi pri tem zaobljubljenem oltarju kdaj prenehala sv. maša in ugasnila večna luč.»

Zdaj nam je v tolažbo. Prav, močno prav je bilo, da smo minulo zimo razširjali posnetek čudodelne podobe Marije Pomočnice z Brezij. Zdaj jo imajo skoraj po vseh slovenskih domovih. Naj kraljuje »Marija Pomačaj« še naprej med nami!

Skrivnost uspeha

P. Fiter, dr. J., je vodil 50 let mladeniške kongregacije v Barceloni. Imel je krasne uspehe. Zapisnik članov je prišel v roke »rdečih«. Mnogo kongreganistov je bilo deležnih milosti mučeništva. O izrednih uspehih p. Fitra je zapisal njegov tovariš p. Codina to-le:

»Ko je dobil p. Fiter ukaz, naj prevzame vodstvo Marijine družbe v Barceloni, je vprašal svoje kongreganiste pri prvem sestanku tako-le:

»Ali hočete, da bo naša kongregacija prvovrstna, drugo- ali tretjevrstna? — Seveda so se vsi odločili, da bodi njih kongregacija na višku. P. Fiter je bil zadovoljen, a dostavil je: »Potem pa bo moja skrb, da si ne naprtim nobenega drugega dela.« Ta omejitev je odločila, da je bila njegova kongregacija res vzorna in polna najlepših sadov.

Pri prvem cerkvenem shodu je bilo navzočih samo sedem fantov. A to voditelja ni oplašilo. Za verske shode je znal mladino tako navdušiti, da se je prijavljalo čimdalje večje število kandidatov; saj so komaj čakali sestankov, ki so bili privlačni, zanimivi in tehni obnem. Pa njegovi govori niso bili ne globoki ne sijajni po obliki, marveč preprosti, toda sila praktični in v srce segajoči.

Nekoč sem vprašal p. Fiterja na sprehodu: »Kako dosegate, da vaša kongregacija tako lepo napreduje?« Odgovoril je: »Vsakega družabnika skušam

posebej pridobiti, da je zaupljiv do mene.« P. Fiter je imel govorilnico, ki je bila vsem kongreganistom dostopna. Tudi oni, ki so že bili poročeni, so ohranili navado, da so ga pridno obiskovali. Kdor se mu je zaupal, je našel v njem oblikovalca svetosti.»

Še važnejši vzrok lepih uspehov, ki ga p. Fiter sam ni omenil, je bil pa v njegovi versko prožeti osebnosti. Marijino češčenje mu je bilo res srčna zadeva; enako ljubezen do Marije je hotel vcepiti tudi v srcih sodalov.

*

Prve Marijine družbe v naših krajih. Leta 1605. so jezuiti pri Sv. Jakobu v Ljubljani ustanovili Marijino družbo za dijake, prvo na slovenskih tleh. Čez eno leto je bila potrjena in pripisana glavni Marijini družbi v Rimu. Dobila je naslov »Družba Marijinega vnebovzvetja«. Po petih letih obstanka je že zaslovela čez meje slovenske dežele. L. 1611. je imela večji shod. Prišli so zraven plemiči, zastopniki svetne in duhovske gosposke. Navzoč je bil tudi takratni ljubljanski škof Hren. Od tega časa dalje so prihajali za sprejem v M. družbo tudi odrasli moške; med kongreganisti so bili škofje, opati, prošti, kanoniki in drugi duhovniki. Plemstvo si je štelo v čast, biti v Mar. družbi. Cesar Ferdinand sam je bil častni član kongregacije.

Družba »Marijinega vnebovzjetja« se je sčasoma močno namnožila; člani so bili med seboj tudi preveč različni. Zato so l. 1624. ustanovili za može (meščane) posebno Marijino družbo »Brezmadežnega spočetja«. Sprejemali so vanjo meščane, obrtnike i. dr. Kar je bilo plemiškega stanu pri prvi kongregaciji, se je združilo v novo družbo »Kristusove zmage«, ki se je pa kmalu razšla.

L. 1640. so prvo dijaško Mar. družbo zopet delili in ustanovili za nižješolce družbo »Kraljice angelov varihov«. Navzlic temu je pa družba višješolcev ostala še vedno čvrsta, saj je imela l. 1704. nad 200 članov.

Ženskih Marijinih družb takrat še ni bilo.

V Marijinih družbah so v nemali voditelji jezuiti dijake in može za češčenje Marije Device, za posnemanje njenih čednosti in krepili v njih apostolskega duha. Že 200 let poprej, preden je bilo proglašeno brezmadežno spočetje Marije Device kot razodeta resnica, se je vsak kongreganist zavezal, da bo prav posebno častil brez madeža spočeto Marijo. Prav Marijine družbe so prosile takrat-

Tuje črešnje so mu dišale!

nega škofa Hrena, naj bi se praznoval 8. december kot zapovedan praznik, kar dotlej še ni bil. Škof je prošnji ugodil l. 1627.

Marijine praznike so člani kongregacij kar moči slovesno obhajali. Pristopali so k sv. obhajilu. Po družbenih pravilih je bilo sv. obhajilo ukazano vsaj šestkrat na leto. V pravilih je bilo zapisano: »Želi pa se, da gredo sami od sebe večkrat.«

Mariji na čast so priredili člani ljubljanskih Marijinih družb vsako leto po dve procesiji: eno na Rožnik, drugo k Devici Mariji v Polju. Ta slednja božja pot se je še posebno poživila, ko so od cerkve sv. Petra pa do cerkve v Polju postavili 12 Marijinih kapelic, ki so predočevale 12 važnejših potov prebl. Device Marije na zemlji.

Ljubljanski kongreganisti so izvrševali zgledno tudi razna apostolska dela. Može so obiskovali protestantske družine in jih skušali pridobiti zopet za katoliško vero, kar ni bilo brez uspeha. Fantje iz Marijine družbe so šli ob priložnostih tudi v zapore in bolnišnice, da so tolažili nesrečne in jih poučevali v verskih resnicah. Meščanska kongregacija je vneto podpirala reveže.

(Iz razprave »Jezuiti in verska obnova na Slovenskem do razpusta reda l. 1773« — spisal J. Jauh D. J. v listu »Revija KA«, 1941, št. 2.)

Črni vrh. Zgodnja pomlad nam je vzela našo dobro in blago Heleno Setničar, ki je enajst let gospodinjala v župnišču. Vsak dan je pri Gospodovi mizi prejemala moči za globoko duhovno življenje. Hiša božja ji je bila drugi dom. Vsa vnetja je bila za liturgično življenje. Na Srcu Jezusovem je zajemala krepilo božjih čednosti. Kjer je bila kakšna priložnost za dobra dela, je bila zraven. Na vse naše verske liste je bila naročena in jih zvesto prebirala. Posebno je spoštovala duhovnike in bila močno vesela takega obiska. Vzljubila je deviški stan in trdno vztrajala v svojem sklepu. Imela je parkrat priliko za možitev, a je odločno odklonila vse ponudbe za zakon. Kot gospodinja je bila modra, preudarna in izvežbana. Vedno vesela in družabna je upala še na zdravje; a

Bog je odločil drugače. V polletni težki bolezni je bila vsa vdana in potrpežljiva do zadnjega trenutka, ko je odšla k nebeškemu Ženinu. Ob težkem udarcu nas tolažil misel, da nam bo rajna, ki nam je bila tu tako dobra, tam še boljša.

Opazovanja

Tak je človek! Očitania sv. Avguština:

Pred tvoje oči, Gospod, položimo svoje grehe in primerjamo z njimi udarce, ki smo jih zanje prejeli.

Če premislimo zlo, ki smo ga storili: je premalo, kar trpimo; več zaslužimo.

Kazen za greh čutimo, greha pa v trdovratnosti ne opustimo.

Pod tvojo šibo naša slabost omaгуje, hudobija pa se ne spreobrne.

V mukah bolno srce medli, ošabni tilnik pa se ne ukloni.

Življenje v bolečinah pojema, v dejanju pa se ne poboljša.

Če nam prizanašaš, se ne poboljšamo; če nas kaznuješ, ne zdržimo.

Če nas strahuješ, spoznamo, kar smo zagrešili; po kazni brž pozabimo, kar smo objokovali.

Če roko nad nas stegneš, obetamo poboljšanje; ako pa meč odložiš, obljub ne spolnimo.

Če nas tepeš, vpijemo, da prizanesi; ko prizanesesh, spet izzivamo, da udari.

Sprejmi, Gospod, skesane grešnike. Če nam po svoji usmiljenosti ne odpustiš, vemo, da nas moraš po pravici pogubiti.

Tak je človek! In potem si še upa trditi, da je Bog kriv.

Grobni napis — stalna pridiga. Tam nekje na južnem Bavarskem je umrl 80 letni župnik, ki je naročil, naj mu na nagrobni kamen vklešejo to-le oporoko:

Dragi verniki!

Vpričo mene ste napravili krstno zaobljubo; — nikar je ne prelomite! Vcepil sem vam pravo vero; ostanite ji zvesti! Razlagal sem vam zapovedi božje; zvesto jih spolnajte! Opravljaj sem za vas sveto daritev; ne zanemarite je

nikoli! Delil sem vam Kruh življenja; krepčajte se trajno z njim! Poročal sem vas in blagoslavljal vaše zakone; ne skrunite jih! Rad sem imel vaše otroke; vzgajajte jih v strahu božjem! Pokopaval sem vaše rajne; nikdar ne pozabite nanje! V vaši sredi sem pokopan tudi jaz; prosim vaše molitve! Odgovor sem dal pred božjim Sodnikom za vas; skrbite, da bo vaš zagovor lahak!

Vsekdar v prednjih vrstah! Bilo je nekako na mejniku 20. stoletja. Takrat so si izbrali framasoni Francijo za torišče svojih prevratnih načrtov. Sedanjji vladar Francije Petaín je v tistih letih kot polkovnik poveljeval 33. infanterijskemu polku v Arrasu. Nkega dne mu je pisal prosluli vojni minister general Picard pismo s tole vsebino: »Slišim, da se udeležujejo častniki vašega polka svete maše v uniformi. Upam, da to ni res; sicer me pa o tem obvestite.«

Kako je odgovoril neustrašeni katoliški mož in poveljnik Petaín? »Dragi gospod minister! Čast mi je sporočiti, da stoji polkovnik 33. pešpolka pri sv. maši kakor tudi v plohi sovražnikovih krogel v najbolj sprednji vrsti, zato ne more vedeti, kaj se zadaј godi.«

Da prav umevamo... Vir vsega zla — tudi vojske — je v podedovanem grehu. Toda »kar je za krivične kazni, za pravične ni kazni. Moč, ki je maščujoča za krivične, je za pravične očiščujoča. Sila, ki pogublja krivične, pravične le rešuje pozemeljskih zmot, pozemeljske bede, pozemeljskega gorjá! Zanje, ki ljubijo Boga, kazni ni kazni in zlo ni zlo. — V tem tiči skrivnost božjih kazni. Tista sila, ki je kazni za greh, je za pravične le očiščevalna, če ne rešilna moč. (Dr. A. Ušeničnik.)

Kakopak! — »Vse je slučajno« — pravijo. Kdo pravi? Nevedni ali pa neumni ljudje. Podobni so bedaku, ki je mislil, ko je prvič videl igrati na gosli, da umetnik kar tјavendan drgne z lokom po strunah in se s prsti igra z njimi. In vendar, kako je vsak prijem premišljen in določen, vsaka poteza z lokom umerjena!

Temu bedaku so podobni vsi, ki vsak dogodek pripisujejo golemu slučaju, kakor da bi bilo vse njihovo življenje in vsa svetovna zgodovina pod vplivom neke neznane sile, ki jo nezmislno nazivajo »naključje«, »slepa sreča«, »slučajnost«. Če se komu kaj dobrega pripeti, je to storil gospod »slučaj«. Če ga je kaj nemilega doletelo, je kriva gospa »slučajnost«. Če je kdo nenadoma podedoval več jurjev, ga je obiskala gospa »slepa sreča«.

Da so vsi taki in enaki dogodki, prijetni ali neprijetni, v načrtu, namenu, dopuščanju vsemogočnega, vsevednega in vsemodrega Boga, ki v svoji neskončni previdnosti vse tako urejuje, da doseže najsvetejše namene, tega se nekateri ne zavedajo, ker so nevedni, nepoučeni, ali pa neverni. Vse jim je igra usode, vse jim je slučajno. Če jih zadene udarec »usode« — kakor pravijo — kako in kje naj iščejo tolažbe, ko ne vidijo v tem modrega vodstva ali dopuščanja nebeškega Očeta, ki nas ljubi tudi takrat, kadar nas tepe!

Veš, kaj še moraš pravočasno narediti? Oporoko ali testament. Pa ne samo zato, da se ne bodo po tvoji smrti tako imenovani »ostali« prekljali med seboj ali tožarili, marveč zato, ker je to zate sila koristno. Če sestavljaš oporoko, boš spoznal, kako nespametno je, čez mero pehati se za zemeljsko blago, ko ne moreš ničesar odnesti s seboj, še svojega telesa ne. Dalje boš uvidel, kako je tvoje srce še navezano na posvetne reči, kar je le na škodo tvoji duši.

Pa ugovarjaš, kako in zakaj naj pa delam oporoko, ko nič ne premorem? Nič ne de. Bo delo tem lažje, vendar pa koristno. Testament je z a d n j a v o l j a človekova. In glej, koliko raznovrstnih zadev je, ki jih moraš urediti, preden stopiš pred pravičnega, nepristranskega in vsevednega Sodnika!

Odgovarjaj in zapiši v oporoko:

1. Moja zadnja volja je, da hočem vse sv. zakramente umirajočih vredno — pri zavesti in zdravi pameti prejeti. Zato se pa bom že zdaj pripravljal in Boga prosil, da bi mi podelil to milost.

Vreden je bom, če že zdaj napravim življenjsko spoved in se z Jezusom že zdaj večkrat združujem v sv. obhajilu, kajti p r e d r z n o na božjo milost grešiti — je greh zoper Sv. Duha.

Kaj hočeš torej storiti, ko te teži vest in se zavedaš velike grešnosti pred Bogom?

Kaj boš ukrenil, ko si razprt s svojim sosedom, ko s tem in onim ne maraš govoriti, češ da ti je krivico storil, da te je razžalil. Ali hočeš to pozabiti in velikodušno odpustiti, da ne boš lažnivo zgovarjal pete prošnje v Očenašu: »Odpusti nam naše dolge, kakor tudi mi odpuščamo svojim dolžnikom«!

Kdo bo imel ob tvoji smrti pravico do tvoje duše? To vprašanje je najvažnejše ob spisovanju oporoke! — Kdo? Bog ali — satan? To je odvisno od tebe. Komur jo boš ti sam zapisal. Bog pravi: »Daj mi svoje srce!« Satan ti tudi prišepetava: »Meni daj srce!« Kdo ima pa danes oblast nad njim? Kdo naj jo ima na zadnjo uro? Kaj je tvoja zadnja volja?

Narédi že danes pameten testament!

Poroka. Prišel je bogat, mlad in lep mladenič v mesto, kjer se je rodil. Bilo je v Italiji. V mestu gre okrog mladostnih tovarišev in jih povabi na gostovanje. V gostilnici naroči dober obed. Gostje se ob izbrani jedi in pijači dobro imajo. Samo gostitelj je nekam resno zamisljen. Povabljeni ugibljejo. Kaj, če ima nevesto? Ali se bo poročil? Eden ga kar odkrito vpraša, če se morda poslavlja od fantovstva? Odločno in svečano odgovori lepi mladenič: »Res je. Hočem se poročiti. Izbral sem si odlično, prelepo nevesto, da je lepše in odličnejše ni.«

Kmalu nato je bila slovesna poroka vpričo očeta in škofa. Nevesta je bila »u b o š t v o«, ženin pa sin bogatega trgovca Franc Asiški.

Ne smeš misliti, da ena zapoved manj veže kot druge. Tudi si v zmoti, če meniš, da bo Bog zadovoljen, ako izven ene božje zapovedi vse druge spolnjuješ, kakor da na eni ni nič lažje. Bodi čist kakor angel, bodi po-

šten do zadnjega vinarja, daj ubogim vbogajme, moli kakor Mojzes, če pa nedelje ne posvečuješ, kakor je treba, so ti nebesa zaprta. Za tiste, ki skrunijo nedelje, ni nebes, kakor jih ni za nečistnike in prešuštnike, in ne za obrekljive časnikaarje, in ne za zdravnike, ki pomagajo, da se širi bela smrt. O bogatino, ki o njem govori evangelij, ne ve Jezus nič drugega: slabega povedati kakor to, da je bil trd do ubogih. In samo za to je bil pokopan v pekel.

Razno

Ustvarjena bitja

Naš Katekizem ima na prvih straneh važno vprašanje: Zakaj je Bog svet ustvaril? Podobno vprašanje smo srečali tudi na straneh prejšnjega, starega Katekizma. Odgovor v sedanjem Katekizmu se glasi: Bog je svet ustvaril, ker je dober in hoče dobro stvar.

Ko bi mi znali brati iz knjige stvarstva ali kakor pravijo drugi, iz knjige narave, bi nam bilo mogoče v njej najti Boga samega, njegovo veličastvo in njegovo dobroto. Čemu je na svetu sonce, dež in voda in veter, čemu se menjavata noč in dan, čemu prehajajo letni časi eden v drugega? Ali ni vse to v blagor vesoljnega človeštva!

Marsikdo bi se lahko povzpел do bese sv. Antona Puščavnika, ki so ga vprašali, kako more živeti in bivati sam v puščavi, brez vsake knjige, s katero bi si preganjal dolgčas. Pa je povedal svojim vprašalcem takole: »O, imam pred seboj knjigo, ki mi je vedno odprta. Na prvi strani te knjige je zemlja s svojimi cveticami, z drevjem, z rastlinami in vsake vrste živalmi, zares velika knjiga, bogato popisana z različnimi črkami, svetlimi znamenji in črtami. Druga stran mi je morje s svojo neizmerno velikostjo in vzvišenostjo. Tretja stran mi je ozračje in vse življenje in migljanje v njem, zadnja stran pa mi kaže nebo z neštevilnimi zvezdami.«

Ali pa kar nam skozi stoletja pove knjiga božje Modrosti: »Prazni so ljudje, v katerih ni spoznanja božjega, ki iz vidnih dobrot ne morejo spoznati Njega,

ki je, in ki iz del ne morejo spoznati, kdo je njih Stvarnik.«

Kdor gleda samo na zemljo in to, kar je na njej, pa noče dvigniti svojih oči kvišku, mora biti ali hudoben ali slep, da se od stvari ne more dvigniti do svojega Stvarnika. Hudo je, kdor je tako zaslepljen in Bog mu pomaga do pravega spoznanja...

J. L.

Slovenski pregovori o nesreči

Prave prijatelje skušamo v nesreči.

Prijatelja spoznaš v nesreči.

Prva nesreča človeka najbolj pogreje.

Redka sreča brez nesreče.

Srečnemu tuji prihajajo, nesrečnemu svoji odhajajo.

Tik sreče nesreča preži.

Pridnemu nesreča vseh kosti ne zlomi — lenuha pa tako ob tla vrže, da obleži.

Vsaka nesreča vodi k sreči.

Večkrat so iz šale — nesreče že nastale.

L. Šašelj.

Dobre knjige

Izseljenska čitanka. Slovenski mladini priredil Jože Premrov. Naroča se pri Mladinski založbi v Ljubljani, Stari trg 30. Cena broš. izvodu 30 din. Gospod Premrov, ki si je ogledal življenje naših rojakov v tujini od blizu, je na 180 straneh zbral 74 daljših ali krajših spisov in pesmi, ki obravnavajo usodo naše krvi v tujih deželah, in lepo ter prepotrebno knjigo predstavil s toplo pisanim uvodom. Kako ganljiva je zgodovina in zemljepis slovenskih naselbin na tujem, n. pr. v Severni Ameriki in v Argentini! Kako se bo naš človek zamislil ob Poldovi »Kako so odhajali« ali ob Meškovi, s srčno krvjo orošeni »Domovini«. Drugega spet bodo pretresle Zormanove pesmi ali preprosta Horvatova »Balada«. Šolza se bo prikradla v oči in mislili bomo in mislili.

Odgovori

Zunaj cerkve... Kakšen razloček je med tistimi, ki so v prvih časih krščanstva stali med službo božjo zunaj cerkve (v posebni lopi) — in med sedanjimi »bogaboječniki«, ki pridejo do cerkve, čez prag jih pa ne vleče.

Odgovor: Grešniki so oboji, samo nekdanji so bili že spokorjenci, ki so za očitne grehe opravljali očitno pokoro, tako da se za dalj časa niso smeli med drugimi verniki udeležiti službe božje v svetišču, marveč na posebnem prostoru izven cerkve.

Da jih je vsakdo spoznal, so imeli tudi spokorno obleko ter so mimoidoče prosili odpuščenja in molitve, dokler niso prešli sive odeve.

Današnji ostajalci izven cerkve, ki jih tu in tam šegavo ožigosajo z »bogaboječniki«, so pa trdovratni, nespokorni grešniki, drugim v spotiko in pohujšanje, fari v sramoto, madež na slovenskem narodnem telesu.

List »Cvetje« je nedavno povedal, kako pikro primero je napravil zanje slovenski šaljivec: Ustanovil je za take »oslovsko bratovščino«. Seveda to ni cerkvena ustanova z odpustki, ker potem bi taki fantje gotovo ne marali biti nje člani. Za patrona imajo imenitnega osla. Ko je namreč Sv. Družina priromala v Jeruzalem k velikonočnemu prazniku, je šla seveda v tempelj. Osel je pa ostal zunaj. Torej prav primeren patron za take, ki cerkev samo od zunaj gledajo.

M. V.: 1. Vprašali ste, kako je z odpustki, ki jih je Cerkev dovolila za vzdihljaj »Moj Gospod in moj Bog!«

S. Paen. Ap. je dne 26. januarja 1937 takole pojasnila: »Vernikom, ki pri sveti maši med povzdigovanjem sv. Hostije ali pa, ko je sv. R. Telo slovesno izpostavljeno, z vero, pobožnostjo in ljubeznijo zdihnejo »Moj Gospod in moj Bog!« — je dovoljen odpustek 7 let; popolni odp. pa enkrat na teden pod navadnimi pogoji, če so to nabožno vajo opravili vsak dan.«

2. K vprašanju o pokrižanju med povzdigovanjem odgovarjamo, da je vsakomur prosto, ali se takrat pokriža ali ne. Glavno je, da je križ liturgično pravilen. Poudarjalo se je pa že večkrat tole: Kdor hoče med povzdigovanjem res presrčno počastiti in moliti presveto Evharistijo, kakor uči Katekizem in novejši molitveniki, skoraj ne bo utegnil, da bi se (vsega skupaj štirikrat, kakor nekateri delajo) dostojno in lepo pokrižal.

3. Pozdrav »Hvaljen Jezus!« Pritožujete se, da nekateri gg. na pozdrav »H. J.« odzdravljajo kar z »Dober dan« ali »Klanjam se«. Če je tako, je Vaša nevolja upravičena. Zdi se pa, da se to zgodi*le v naglici, ko dotični pozdrava ni razločno slišal, ali ga je pa preslišal. Saj vemo, da marsikdo (marsikatera) izusti besedo pozdravljenja tako tiho, skromno in nerazločno, da človek res ne ve, kaj naj reče in kako naj odzdravi. Namenoma na krščanski pozdrav ne bo nihče neskladno odgovarjal.

4. In še kratki suknjiči! Vam in še marsikomu niso všeč. Obsojate tiste duhovnike, ki se te »mode« prijemljejo. Kaj naj rečemo? Pregovor veli: »Obleka ne naredi človeka.« Ta izrek bi lahko razširili in rekli: »Obleka ne naredi duhovnika.« Soglašajo pa z Vami najbrž vsakdo v sodbi, da je za duhovnika daljša suknja bolj primerna. V poštev pa pride tudi navada. V Ameriki (severni) imajo menda vsi du-

hovniki kratke suknje, pač pa za spoznanje bolj potegnjene, kot jih nosijo laiki. V Nemčiji se zadnje čase duhovniki v obleki ne ločijo od laikov. Za ljubljansko škofijo je bilo pri zadnji škofijski sinodi (1940) takole določeno: »Duhovnikom se močno priporoča, da bi nosili daljše duhovniške suknje. Kratek suknjič se sicer tolerira (dopušča).« (Izvezeta so službena, uradna ali bogoslužna opravila.) Zadnji razburkani časi in spreminjene okoliščine pa dovoljujejo glede duhovske obleke tudi večje in izredne izjeme.

5. Preostra je Vaša beseda o odsekih in krožkih in društvih. Vprašamo: Kje najdete njivo s pšenico, da bi ne bilo prav nič plevela in ljuljke vmes!? Kateri človek, če je še tako popoln, je brez pege? Zastran tega in onega nereda in izgreda ne moremo in ne smemo zavračati ali obsojati celotne organizacije, ki je preprečila že mnogo zla in obvarovala na površju že mnogo, mnogo mladostnih oseb, ki bi bile drugače zašle. Ko se združujejo Cerkvi protivni življi, ni drugega izhoda, kakor da se zbira krščanski naraščaj v združenjih, ki jim je cilj: krščanska značajnost, krščansko življenje. Da se dostikrat kaj ponesreči, da kaj spodrsne, je žalostno, zato je treba napeti vse sile, da bomo imeli čimveč vzorov.

T. T.: Kako naj bi se odgovorilo drznemu svobodomislecu, če smeši vernike, ki se zdržujejo postne dni mesnih jedi, z znano rečenico: »Meni pa v petek meso prav tako tekne kakor druge dni.«

Ta udrihnica je že stara, zato jo pa lahko zavrnemo s starim odgovorom: »Tako? Meso ti diši v petek prav tako kot druge dni? Ti si pa moder! To ve vsak mesarjev pesl!«

Ne gre za meso kot tako, ampak za pokorščino, ki smo jo dolžni sveti Cerkvi. Jezus je dal sv. Petru vso oblast v Cerkvi, ko mu je zaklical: »Kar koli boš zavezal na zemlji, bo zavezano v nebesih, in kar koli boš razvezal na zemlji, bo razvezano v nebesih.« (Mt 16, 19.) S temi besedami je dal Petru kot poglavarju sv. katoliške Cerkve in tudi naslednikom vso oblast, torej tudi pravico, vernikom predpisovati primerna pokorila in sredstva za zveličanje. Tako je sv. Cerkev ukazala držnost mesnih jedi tudi ob petkih, ko se spominjamo odrešilne smrti Jezusove na križu, in še iz drugih razlogov, saj pravi apostol Pavel, ko našteva v pismu Galačanom (5, 19 nasl.) najprej dela mesa (nečistovanje, nesramnost, razuzdanost i dr.): »Kateri so pa Kristusovi, so meso s strastmi in poželenjem vred križali.«

Dobe se tudi taki površneži, ki mislijo, da še v petek ne morejo prebiti brez mesa, pa se zgovarjajo na besede Jezusove: »Poslušajte in umejte! Ne omadežuje človeka to, kar gre v usta, ampak kar gre iz ust, to ga omadežuje« (Mt 15, 11.). — torej — tako

sklepajo v pogledu na ta izrek Jezusov — smemo meso jesti, kadar je.

Na to odgovorimo: Res je, da je Jezus tako zaklical, pa je tudi rekel: »Kar pa prihaja iz ust, gre iz srca in to omadežuje človeka.« (Mt 15, 18.) »Iz srca namreč prihajajo hudobne misli, uboji, prešuštva, nečistovanje, tatvine, kriva pričevanja, bogokletstva« (Mt 15, 19), pa tudi nepokorščina proti cerkvenim predpisom in naredbam — »To je, kar človeka omadežuje.«

S. Č.: Ali se dobi tudi »Ustno izročilo« sestavljeno skupaj v posebni knjigi, kakor Sv. pismo? Ali je »Ustno izročilo« enako veljavno, kakor Sv. pismo?

Tiste razodete resnice, ki so jih apostoli oznanjevali, pa ne zapisali, so del božjega razodenja; spadajo torej v verski zaklad, ki ga je Sin božji izročil v varstvo sveti katoliški Cerkvi. Ustno izročilo je sedaj pač zapisano, a ne skupno, n. pr. v spisih cerkvenih učnikov, v zapisnikih vesoljnih cerkvenih zborov, v liturgičnih, obrednih in drugih cerkvenih knjigah. Sveta katol. Cerkv je prejela od Jezusa samega oblast in moč, da varuje vse razodete resnice, da jih razlaga in nezmotljivo uči. Mi pa s sv. Avguštinom lahko rečemo: Kar verujemo smo prejeli iz roke svete Cerkve; kar verujemo, je prejela sv. Cerkv iz rok apostolov; kar verujemo, so prejeli apostoli iz roke Kristusove; kar verujemo, je prejel Kristus iz očetovskega srca nebeškega Očeta.

Prošnje in zahvale

E. M. in R. se zahvaljuje † škofu Baragu za dosedanje pomoč in se priporoča še nadalje v važnih in težkih zadevah ter za zdravje in mir; prav tako apost. mis. I. Knoblaharju. — Družina B. se zahvaljuje † škofu Frid. Baragu za čudežno ozdravljenje dveh oseb v težki bolezni. — Ker sem v težki bolezni na priprošnje svetniškega škofa Baraga ozdravel, se mu na tem mestu zahvaljujem in priporočam še za naprej. Komatar Peter.

To in ono

Angel ali satan? Človek postane satan svojemu bližnjemu, če mu natvezuje načela in nauke, ki vodijo v hudobijo in ki z njimi ubije strah božji. — Človek postane satan bližnjemu, če vzbuja, vzdržuje čutne želje ali jim celo ustrezja. — Človek postane satan bližnjemu, če vzdržuje z njim nedostojne opolske pogovore, še bolj pa, če mu da sunek slabega zgleda.

Pa odgovóri, če moreš, zakaj v veseli družbi pri obilici žarečega vina s kozarci trkajo, preden pijejo?... Neki doktor je to takole razvozljaj: »In vino veritas« — v vinu je resnica, zato jo pa s trčenjem ubijajo.

Z Bogom... Če letaš in tekaš, da se potiš na pretek, če sekaš in koplješ, da imaš žuljave roke, če pišeš in rišeš, da ti roka omahuje, če se pehaš in ženeš, da omaguješ, če brziš in hitiš, da ti sapa pojema, če si za delo tako zavzet, da ne poznaš počitka, — vendar le ne boš imel pravega uspeha in teka, če svojih opravil ne začeniš z Bogom, če delaš brez Boga.

»Z Bogom začni vsako delo, pa bo dober tek imelo.

Z Bogom delo dokončaj
imaš tu že sveti raj!«

Ladja brez krmila si, ptič brez peruti, vrt brez ograje, vojak brez orožja, jed brez soli, sod brez obroča — če živiš in delaš brez Boga. Začni zato vsako stvar v božjem imenu, nadaljuj vse z Bogom, pa se bo vse srečno izšlo.

A. J. K. se zahvaljuje presv. Srcu Jezusovemu in Marijinemu, sv. Jožefu, † škofu Slomšku, sv. Tereziji Det. J. in † župniku Primskovskemu J. H. za uslišae prošnje. — D. M. se zahvaljuje škofu Baragu, sv. Judu Tadeju za pomoč in Materi božji za uslišano prošnjo. — A. J. K. se prav srčno zahvaljuje † škofu Frid. Baragu za uslišane prošnje. — V izredno težki družinski zadevi mi je škof Baraga čudežno pomagal. K. R., Sp. Š. (Dar 100 din za Baragovo semenišče.) — Priporočamo Mariji Pom. na Brezjah, sv. Tereziji D. J., sv. Antonu Pad., sv. Ani in † M. T. Ledohovski ljubo zdravje naše mamice. M. R. — Tri osebe se zahv. sv. Antonu Pad. za uslišanje. — Presv. Srcu J. priporočamo vse slovenske duhovnike, ki so ločeni od oltarjev.

Ko molimo, govorimo mi z Bogom; ko beremo Sv. pismo, govori Bog z nami.

»Ali niso tvoje molitve preveč naučene, premalo presrčne, premalo resnične, premalo naravne?«

VSEBINA: Clanki: Blagodejna ureditev. — Evangelij usmiljenja. (J. Šimenc.) — Zadnji odgovor na vprašanje trpljenja. — Spricalo. (A. C.) — Spoštovanje — komur spoštovanje. (J. Langerholz.) — K luči: Kaj pa o sebi. (J. L.) — Kdo bi si mislil... (A. C.) — Baragov kotiček. — Listek: Mati Mariča. (V. Zorman.) — Carstvo brezbožnikov. — Iz življenja Cerkve: Po svetu in domovini. Opazovanja. Marijine družbe. Razno. Odgovori. Dobre knjige.

Cena »Bogoljub«: za posamezne naročnike 20 din. v skupinah po 18 din; v Nemčiji 2 Rm., v Italiji 15 lir, v Franciji 32 fr., v Ameriki 1 dol. letno. — Izhaja mesečno.

Spisi, dopisi, slike se pošiljajo uredništvu »Bogoljub« (Ljubljana) do 5. vsakega meseca. — Vse drugo se naslovi: Uprava »Bogoljub« v Ljubljani.

Koledar apostolstva molitve za junij 1941.

Mesečna namena molitve, blagoslovljena po sv. očetu:

Splošni namen: | Misijonski namen
Zgodnji krst ogroženih novorojenčkov. | Spreobrajenje šintoistov.

Mesečni zavetnik: Sv. Ema (27.).

Dnevi	Godovi	Posebni dnevni nameni	Vedno česčenje sv. Rešnjega Telesa	
			Ljublj. škofija	Lavant. škofija
1 Nedelja	Binškoš. I	Apostolstvo mož in fantov	Stara Oselica	Sv. Anton, Sl. g.
2 Poned.	(Bink. poned.)	Junjska pobožnost	Škofljan p. Mok.	"
3 Torek	Klotilda, kraj.	Zupnije brez duhovnikov	Soteska	Ljutomer
4 Sreda	† Franč. Kar.	Dar moči v bridkostih	Škofljan pri Tur.	"
5 Četrtek	Bonifac., š. m.	Dar sveta v sedanji zmedl	Ježica	Apache
6 Petek	† Norbert, šk.	Posvetitev družin presv. Sreč	Mirna peč	Sv. Jurij ob Ščav.
7 Sobota	† Robert, op.	Dar strahu božj. v skušnjavah	Mekinje, uršul.	"
8 Nedelja	Presv. Trojica	Ohranitev vere v narodu	Ajdovec	Gor. Radgona
9 Poned.	Primož in Fel. m.	Po nedolžnem preganjani	Grčarice	"
10 Torek	Marjeta, kraljica	Bolniki in jetniki	Zlato polje	Kapela pri Rad.
11 Sreda	Barnaba, apostol	Gorečnost laičnih apostolov	Lučine	"
12 Četrtek	Sv. Rešnje Telo	Vreden prejem sv. obhajila	Sv. Jošt nad Kr.	Sv. Križ p. Ljut.
13 Petek	Anton Pad., sp.	Krščanski zakonci	Stanga	"
14 Sobota	Bazilij V., š. e. u.	Nameni naših škofov	St. Vid pri Stični	Malá Nedelja
15 Nedelja	2. pob. Vid, muč.	Dušni pastirji	Št. Vid nad Lj.	Veržej
16 Poned.	Frančišek R., sp.	Redovniki in redovnice	Zalog pri Cerklj.	Marenberg
17 Torek	Adolf, škof	Odprava sovraštva	Topla reber	"
18 Sreda	Efrem Sir., e. u.	Pravičen mir	Sp. Šiška, žup.	Remčnik
19 Četrtek	Julijana Falkon.	Čistost mladine	Zelminje	Brezno
20 Petek	Sreč Jezusovo	Poglabitev česčenja Sreč Jez.	Kranj, Marijan.	Muta
21 Sobota	Aloizij, sp.	Zvestoba mladine Bogu	Radna	Pernice
22 Nedelja	3. pob. Pavlin, š.	Srečna bodočnost domovine	Babno polje	Sv. Ožbalt ob Dr.
23 Poned.	Ediltruda, kraj.	Zaupanje v Boga	Notranje gorice	Kapla
24 Torek	Janez Krstnik	Poslušanje pridig	Preska	S. Jernej n. Muto
25 Sreda	Vijem, opat	Odprava bogokletstva	Zasip	Šmarje
26 Četrtek	Janez in Pavel	Obisk nedeljske sv. maše	Kuresček	"
27 Petek	Ema, vdova	Osirotele in pregnane družine	Dragatuš	Sv. Jurij ob j. ž.
28 Sobota	Irenej, š., muč.	Tolažba trpečim	Črnomelj	"
29 Nedelja	Peter in Pavel	Zvestoba papežu in Cerkvi	Ljub., Sv. Peter	Ponikva ob j. ž.
30 Poned.	Spomin Pavla	Spreobr. zakrknjenih. Umrli	Sv. Trojica n. M.	"

Odpustki za junij 1941.

Odpustki celega meseca junija.

Kdor se udeležuje javne pobožnosti, ki se ta mesec opravlja v čast sv. S. J., dobi vsak dan odp. 10 let; p. o. dobi, če se vsaj desetkrat udeleži te pobožnosti ter opravi navadne pogoje za p. o. Pri zasebni pobožnosti se dobi vsak dan odp. 7 let.

Odpustki ob določenih dneh meseca junija.

1. Nedelja, prva v m. Binkošti. Sv. Angela. Cl. r. v. br. 3 p. o.: 1. če v br. e. molijo po n. sv. o.; 2. če so pri mesečni procesiji; 3. če v br. e. nekaj časa pobožno molijo pred izp. sv. R. T. — Dalje p. o.: 1. čl. škap. br. karm. M. b.; 2. čl. r. v. br. v kateri koli cerkvi; 3. onim, ki nosijo višnjevi škap.; 4. čl. br. Sv. Duha danes ali v osmini, če obiščejo br. ali župno cerkev; 5. čl. dr. sv. Petra Kloverja kakor 11. dan; 6. tretjerednikom. — V. o. — Dalje tretjerednikom še en p. o.

2. Ponedeljek. Bl. Feliks. P. o. istim kakor 13. dan.

3. Torek. Sv. Andrej Hlspelski. P. o. tretjerednikom.

4. Sreda, prva v m. P. o. vsem, ki opravijo kako nabožno vajo na č. sv. Jožefu, prejmejo sv. z. in molijo p. n. sv. o.

5. Četrtek, prvi v m. P. o. čl. br. sv. R. T. v br. e.; če te brez velike težave ne morejo obiskati, pa v žup. e.

6. Petek, prvi v m. P. o.: 1. vsem, ki prejmejo spravno sv. obh., nekoliko premišlujejo dobrotljivost presv. S. in molijo p. n. sv. o. S. J.; 3. čl. br. sv. R. T. kakor večeraj.

7. Sobota, prva v m. Bl. Humilijana. P. o.: 1. vsem, ki opravijo kako nabožno vajo na č. Brezmadežni, da nekoliko zadoste za njej storjena razžaljenja ter molijo p. n. sv. o.; 2. tretjerednikom.

8. Nedelja. Presv. Trojica. — V. o.

11. Sreda. Sv. Barnaba. P. o. čl. družbe sv. Petra Klav., če molijo za razširjenje sv. vere in po n. sv. o.

12. Četrtek. Presv. R. Telo. 200 dni odp. vsem, ki prejmejo sv. obh. in gredo za procesijo. — P. o.: čl. br. sv. R. T. danes ali v osmini pod pogoji kakor 5. dan; 2. čl. br. za duše v v.; 3. čl. br. sv. Družine; 4. vsem, ki prejmejo sv. z. in obiščejo cerkev, v kateri je ustanovljena r. v. br.; 5. tretjerednikom. — V. o.

13. Petek. Sv. Anton Pad. P. o. vsem vernikom v cerkvah treh redov sv. Frančiška; Tretjerednikom tudi v žup. c., kjer ni redovne.

14. Torek. Bl. Pavel Buralis. P. o. onim, ki nosijo višnjevi škapulr.

20. Petek. Presv. Srce J. Bl. Mišelina. P. o.: 1. vsem vernikom v cerkvah, kjer se obhajajo prazniki sv. S. J. pod navadnimi pogoji; 2. čl. br. sv. S. J. danes ali prihodnjo nedeljo;

3. čl. apostolstva molitve; 4. čl. br. N. Lj. G. v br. c.; 5. čl. br. sv. R. T. kakor 5. dan; 6. istim kakor 13. dan. — V. o. — Dalje p. o. tretjerednikom.

21. Sobota. Sv. Alojzij. P. o. vsem, ki obiščejo cerkev, v kateri se praznuje god sv. Alojzija, in opravijo navadne pogoje.

24. Torek. Sv. Janez Krstnik. P. o.: 1. čl. br. sv. R. T. kakor 5. dan; 2. onim, ki nosijo višnjevi škapulr; 3. čl. br. Sreca Mar.; 4. čl. družbe treznosti; 5. tretjerednikom.

29. Nedelja, zadnja v m. Sv. Peter in Pavel. P. o.: 1. čl. br. sv. R. T. kakor 5. dan; 2. čl. br. sv. S. J. v br. c.; spovednik more obisk cerkve spremeniti v kako drugo dobro delo; 3. onim, ki nosijo višnjevi škapulr; 4. čl. br. za duše v v. danes ali v osmini; 5. čl. družbe sv. Petra Klav. kakor 11. dan; 6. tretjerednikom; 7. vsem, ki vsaj trikrat na teden skupno odmolijo r. v.

»Če berem Sv. pismo, najdem v njem drugačno krščanstvo, drugačno življenje, kot ga opazujem v svetu.«

(Janez, škof v Meissenu.)

*

»Bog nas je zato povišal, da varujemo reveže pred nasiljem, ne pa, da bi se z njihovim potom in krvjo bogatili.«

(Cesar Ludovik-pobožni.)

*

Najboljše zdravilo za zdravje telesa je skrito v besedah najvišjega Zdravnika: »V potu svojega obraza boš jedel svoj kruh.«

Razglašena piščal skazi vse orgle, hudoben fant pokvari vso občino.

*

Treba je tako kaznovati, da poleg šibe vselej tudi jabolko leži.

*

Ko bi vsi — bogati in siromaki, oblastniki in podložniki — pra v molili »Očenaš«, bi zavladovalo na zemlji blagostanje, bi uživali mir.

*

Kdor umrje, preden umrje, ta ne umrje, ko umrje.

Novi pripomočki za učenje italijanščine

KURET NIKO:

Parlate l'italiano?

Najnujnejši italijanski razgovori in kratek pregled italijanske slovnice. 48 str. Cena din 15.— (s poštnino din 16'50). Pravkar izšlo!

LEBEN DR. STANKO:

Italijanska vadnica

II. predelana izdaja. 320 strani. Cena din 35.—, vezano din 45.—. Zunanji naročniki naj dodajo pri nakazilu še din 2'50 za poštnino.

Izide do konca maja 1941.

BAJEC DR. ANT. - KALAN PAVLE:

Italijansko-slovenski slovar

Obsegal bo nad 40.000 besed na 640 straneh priročne oblike. Cena v platno vezani knjigi din 120.—. Zunanji naročniki naj dodajo pri nakazilu din 4.— za poštnino (priporočeno din 9.—).

Izide do konca maja 1941.

GRAD DR. ANTON:

Slovensko-italijanski slovar

Obsegal bo približno 6.000 besed na 130 straneh. Oblika slovarja bo priročna. Izide do konca maja 1941.

JUGOSLOVANSKA KNJIGARNA V LJUBLJANI

Sveti Kum.

*Široko se okrog oziraš
in pod nebo kipiš;
roke v sprejem odpiraš
se vernih veseliš.*

*Ti „sveti Kum“ ime je,
si naših gričev kralj;
te sonce svetlo greje,
v zelenju ves si zal.*

*Na svojih rámah nosiš
dve cerkvi, sveti grič,
in milosti nam trosiš,
za kar je mnogo prič.*

*Na tebi svete Neže
je stari božji hram;
kot sosed z njo pa veže
se sveti Jošt prav tam.*

*Dolenjec te spoštuje,
naj star bo ali mlad;
ob shodih tja potuje
na romanje vsak rad.*

*Pozdravljen Kum častiti!
Le zbiraj še naš rod,
ki v raj nebeški priti,
se trudi vsepovsod.*

† A. Dolinar - Lučinski.

Zobobol lahko odstrani

VERAMON.

Veramon se nadalje uporablja pri glavobolu, po preveč zavžitem alkoholu, pri bolečinah ran in boleštni menstruaciji.

Zavitki z 2 tabletama in z 10 ter 20 tabletami se dobe v vseh lekarnah.

VERAMON

Oglas reg. pod S. br. 31806 od 5 XI. 1968

Inserirajte v „Bogoljubu“!

LJUDSKA POSOJILNICA V LJUBLJANI

zadruga z neom. jamst.

LJUBLJANA
MIKLOŠIČEVA C. 6

V LASTNI PALAČI
nasproti hotela „Union“

obrestuje hranilne vloge najugodnejše.
NOVE in STARE vloge, ki so v
celoti vsak čas razpoložljive, obre-
stuje po 4%, proti odpovedi do 5%

Urednika: Ant. Čadež, Jos. Šimenc. Izdajatelj: Ivan Rakovec.
Za tiskarno v Ljubljani: Jože Kramarič

Podoba sedanjega časa.
(Niccola Pillement — Firenze — Gall. Uff.)

Marjina cerkev.
(Kotorski zaliv)

